

Muzeum Podurskiej Armii Marynarskiej
oraz Wojskowej Służby Pulek
ul. Podmurna 93, tel. 0946 55 65 22 186
ul. Fenakg 40, tel. 0946 55 65 22 186
56 16 25 327-1 (SC) 6 502 736
KRS 00 0 41 0 0 0
82 1090 1395 1000 0000 5902 0244

przekazanych przez dr B. Ziolkowski
go
f

Bogdan Ziolkowski
7-800 Włocławek

Włocławek
t. nauz
†† Biesiada Maria

YK: 813/2042 Jan

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Biesiada, Maria.....
I-X-813/2042 Pom.....
Główny taj. wzm.....

- I./1. Relacja k. 11 s. 1-11
I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 8 s. 1-8
I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 11 s. 1-10
II. Materiały uzupełniające relacje k. 16 s. 1-18
III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora k. 8 s. 1-10
III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
III./5. Inne .. —
IV. Korespondencja
1) dot. emerytury k. 3 s. 1-3

- V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 5
VI. Fotografie dat i ikonografii

1/1. Relacja - Biesiada Maria

1. Życiorys - relacja spisana przez Marię Biesiadę
14.05.1975r., kshop. nshp. k. 3 s. 1-3
2. Relacja Marii Teresy Bromirskiej
z d. Biesiada o działalności metki
z listopada 2004r., nshpis kshokop k. 8 s. 4-11

ŻYCIOTYŚ

Urodziłam się dnia 10 maja 1902 r. w Mściborzycach
pow. Lipno - z ojca Władysława Sudrawskiego
maturobnym, matki Władysławy z Kłanickich.
Miałam 2 braci Ładka i Henryka, oraz siostrę
Geneinę. Mój ojciec zmarł
w roku 1906. Rodzice moi osiedlili się w Kłanówce.
Ojciec od tej pory pracował w zawodzie kupca.
Matka zmarła w r. 1909, a ojciec w r. 1935.

Od 2 roku życia pobierałam naukę - najpierw
prywatnie, potem w Gimnazjum J. Steinbockówny w/m.,
gdzie otrzymałam świadectwo dojrzałości w r. 1921.
Od 1. IX. 1921 r. objęłam pracę nauczycielki w tymże
wspomnianym Gimnazjum, ujęta tu przez 2 lata.
Od 1. IX. 1923 r. do 31. III. 1932 r. byłam sekretarką w Gimna-
zjum im. Długosza we Kłanówce, pełniąc tam również
funkcję buchalterki i skarbniczki - Dla tej pracy
zostałam - dla dopełnienia niezbędnych wiadomości
ukonieczona w r. 1925 Kursy Handlowe i Szkołę
Pisania na Klaszynie J. Kozłowskiego we Kłanówce.
W okresie pracy u Długosza w r. 1925 zawarłam
związek małżeński z nauczycielem tej Szkoły Józefem
Dziściadą, ur. 17. III. 1897 r. ze związku tego mieliśmy
2 córki Anis ur. w r. 1927 i Wandę ur. w r. 1930.

Od lutego 1935, do 1.11.1939, pracowałam w Urzędzie Finansowym we Wrocławiu.

W r. 1939 dołączyłam głęboko ciesząc się moją Rodziną.

Mąż, jako nauczyciel został w obozie zamordowany przez Niemców (Rudau k. Krolewca). W okresie wojny przymusowo pracowałam w Wydziale Finansowym. Jednocześnie od 1.11.1939, do stycznia 1945, prowadziłam w swoim mieszkaniu przy ul. Koszarowej 6 tajne nauczanie w grupie 14to dzieci wspólnie z koleżanką Heleną, koleżanką z domu, współpracując również z koleżanką Heleną Bratną udzielać pomocy rodzinom aresztowanych, organizowałam pomoc finansową i starałam się o opiekę osobistą chorujących. Specjalnie troszczyłam się o chore na gruźlicę p. Łusinską z 2 dziećmi. Pomagałam też szczególnie żonie aresztowanego nauczyciela p. Dąbrowskiego, która została z małym dzieckiem. W tych kontaktach pomagały mi bardzo moje córki, bo zresztą mieszkające w fatalnych warunkach (na strychu - bez wody) chorowały bardzo na nogi (otwarte rany zylakowe). Po ucieczce z obozu w Rudau, gdzie przebywałam również z moją Rodziną - ukrywałam się w moim domu przez 1,5 roku - pozostając z żoną i M. siostrami - nauczycielka zawodu (ślusarz) Zimm Mecha. Pod koniec wojny - we wrześniu 1944, zabrano mnie na Okopówską i listopadzie zostałam przewieziona do szpitala -

w zęym ataku kamieni żółciowych. Lekiałam tam kilka tygodni.

W styczniu 1945 r. po odzyskaniu wolności - już 25^{ty} stycznia do pracy w Polskiej Szkole - jako nauczycielka. Pracowałam w Szkole „Oświata i Wychowanie” przy Pl. Kopernika do dn. 31. III. 1951 r. I proponowałam powołanie Szkoły od 1. IX. 1951 r. przenieść do Wydz. Finansowego. Tu w białe dochodziłam Państwa - pracowałam jako st. księgowy do dn. 31. V. 62 r. to jest do czasu przejścia na emeryturę.

Do tego czasu moje córki były już zamężne. Starsza Maria Bromirska pracuje w Wydz. Pén. Finansowym, jako st. inspektor w budżetach. Jej mąż Zenon jest głównym księgowym w Zakł. Skrotowych w Kłobanek. Młodsza córka Wanda Churska jest nauczycielką liceum Ziemi Kuj. - Kł., a jej mąż Jerzy był kierownikiem Elektrowni w Kłobanek.

Jeszcze jedną tragedię przesłam w rodzinie - córka Wanda Straciła męża, który zmarł w r. 1971

Do przejścia na emeryturę pomagałam córkom w wychowaniu ich dzieci - 4re razem - Teraz, kiedy Maria ma już dorosłe dzieci - jestem tylko pomocą u córki Wandy, z którą mieszkam.

Ciągnę w dalszym ciągu pracę wychowawczą, przy 2^{ch} synkach, co chyba będzie już do końca mego życia - wypełnieniem właśnie obowiązków rodzinnego a i nie - wstępnie obywatelskiego.

Maria Biesiada

Wrocław, dn. 14 maja 1975 r.

str. 2

Maria Biesiada z domu Sudrańska str. 1
ur. 10.V. 1902r. ~~w Kasiegnie~~ ~~15.VII. 1998r.~~ ~~poemat~~ ~~lipnowski~~

z ojca Władysława i matki Władysławy z Kłiszkich.

~~z matką 23.VII 1998r.~~
Rodzeństwo: 2) Paulina ur. 1900r. zm. 1965r. Myszkowska

1) Jan ur. 1893r. zm. 1961r.

3) Henryk ur. 1908r. zm. 1950r.

Před wojny tylko brat Jan mieszkał we Wrocławiu.
z rodzicami.

~~Po wojnie~~ Na początku wojny wyjechali do Warszawy.

Paulina z rodziną mieszkała w Warszawie.

Henryk z rodziną mieszkał we Lwowie.

Po wojnie wszyscy z rodzinami wrócili do Wrocławia

Maria ^{Sudrańska} ~~Biesiada~~ zawarła związek małżeński

7. IV. 1925r.

z Józefem Biesiadą ur. 3. III 1897r.

w Szaplach gm. Lubień kuj.

z ojca Józefa i Marianny z Przybylskich.

W tym czasie Maria Biesiada pracowała
jako sekretarka szkoły SS. Ursulaerek,
a jej mąż jako nauczyciel gimn. J. Długosza
we Wrocławiu.

Ze względu na redukcję w okresie kryzysu odeszła
z pracy w gimnazjum Długosza.

Przez jakiś czas nie pracowała.

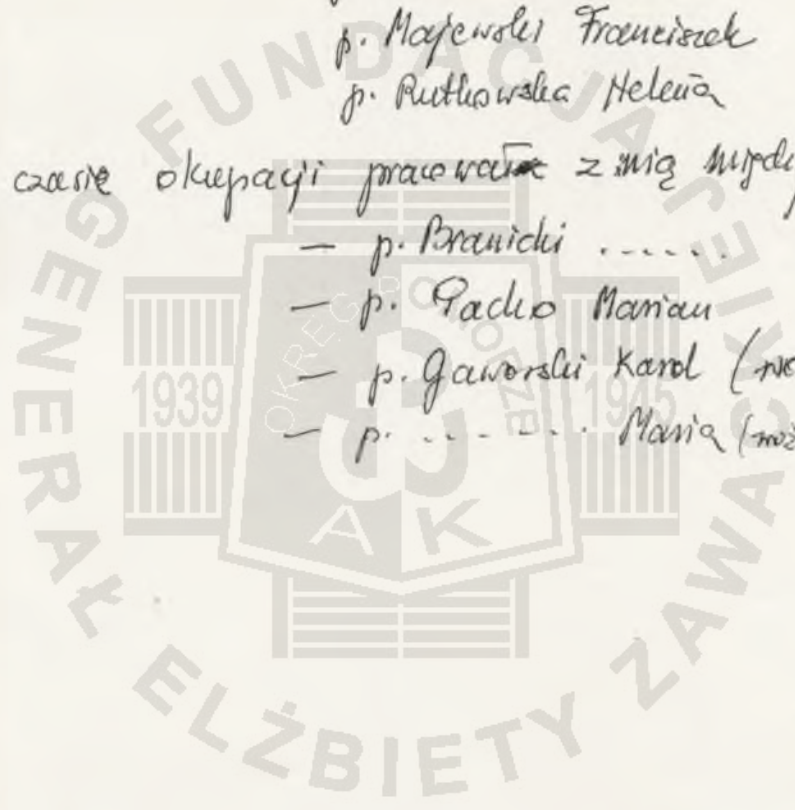
~~Przed wojną~~

Przed wojną Maria Biesiada pracowała
w Urzędzie "Skarbowym" (Finansowym?)
między innymi ~~praca~~ p. Salata

- p. Brandtowa
- p. Pachlo Maria
- p. Kaworska
- p. Majewski Franciszek
- p. Rutkowska Helena

w czasie okupacji pracowała z nią między innymi:

- p. Brandtowa
- p. Pachlo Maria
- p. Gaworski Karol (mąż)
- p. Maria (mąż)

Biesiada Józef został aresztowany w domu
(nie uczestniczył w zebraniu nauczycieli zwołanym
przez Niemców może dlatego, że usiłował pracować
w prywatnym w prywatnym gimnazjum i. J. Długosza)
dnia 24. X. 1939r., a 28. X. 1939r. wywieziony
do Rudaw pod Królewcem, gdzie pracowali przy
Historii ^{budowę autostrady} poszukiwawcą męża przez Marię Biesiadę
przedstawiając jej zapiski i kopie odpowiadzi
z poszczególnych obozów i Czerwonego Krzyża.

Po rozbiciu badania zbrodni hitlerowskiej
zajął się sędzia Majewski.

W celu umożliwienia wdorowi i dwóm
pomordowanym uzyskać restrykcji i
sterecej doradził przeprowadzić uwięzioną
nauczycieli za zmarłych.

Na podstawie sprawy sądowej
sędziowski akt zgonu Józefa Biesiady
przyjmując datę śmierci 9. V. 1946r.
(dzień zamordowania rojny.)

Tajne nauzanie.

Po zatreskaniu w domu Mohra przy
ul. Koszarowej 6 we Włodarsku

(po wypowiedzeniu żydów do Ghetto)

1) około 1940r.

Maria Biesiada podjęła tajne nauzanie.

Jak napisała w swoich wspomnieniach poruszała się do tego obowiązku, by kontynuować pracę pedagogiczną męża. Trzeba było zapisać listy po aresztowaniu wszystkich nauczycieli.

2) Nauka odbywała się w piątym ^{dywizji} i pokoleń
jawnie zajmowali się na I piętrze przy ul. Koszarowej 6

3) Nauzanie w zakresie szkoły podstawowej
odbywało się raz w tydzień bez względu na
prognozę ^{prognozę} klasy jako należało pisać.
W nauzaniu pomagała córka Terese
obecnie Bronisława.

4) Nauzanie prowadziła Maria Biesiada
która ukończyła ^{eklasowe} gimnazjum ^{światobogocenne} S. Hirsztajnki.
(nie wiem kiedy zdała maturę rok?)
W czasie okupacji M.B. pracowała
w Wydziale Finansowym we Włodarsku.
Lekcje z dziećmi prowadziła po okresie
2-3 razy w tygodniu.

pkt 4.4

M. B. współpracowała z Matką Skawistową
Piechuchówną SS. Urszulanek
oraz z p. Wojdytło. z p. Złotopolską
Dout w którym mieszkał ^{na piśmie} był właścicielem
p. Mohra, ~~który był właścicielem~~, który był
właścicielem prekarni.

Na pastore mieszkały 2 rodziny - córki p. Mohra
- Maria Pacho

- Bratkowska

Wjardy i wyjardy do prekarni, ludzie się
nie obcyli ludzi duszono psychodzieje
dareci, a mieszkańcy pastory stanowili
"obstare" tajnego nauzaia.

pkt. 4.5 Nie było represji o któryś mi wiadomo.

pkt. 5. Nauzaie rozpoczęto w 1940 r.
a ulowiony z dwuletnim wyrokiem Włocławku
d. j. 20. I. 1945 r.

Leżące odlegwały się 2 razy w tygodniu,
w godzinach popołudniowych.

pkt. 6 Zabezpieczenie miejsca nauki były
 mieszkańcy ^{na posterku} ~~fanii~~ staściciele domu.
 Książki i zeszyty były chowane pod
 stołem. (Na krześle podtrzymującym blat)
 Dzieci mieszkańcy w domu schowywać dom
 nosiły książki, zeszyty ukryte pod odzież.

pkt. 7 Nauka była prowadzona ^{głównie} w zakresie wiodących
 klas szkoły podstawowej.
 Odczyt, ~~mysternia~~ ^{na krześle}. Nie było zadanych
 Podziękowań i egzaminów, bo to stało się ~~by~~ ^{z powodu}
 klas starszych np. od p. Galocha
 lub od ss. Urzulauch.
 Zeszyty były kupowane w księgarni.
 (dzięki znajomości języka niemieckiego)
 Odleży się także gazetki, loterie fantowe

pkt. 8 Mama napisała krótkie wspomnienia
 z własnego nauczania. Były one złożone
 w zw. Nauczycielstwa.
 Należała do ZBNiD Jani opowiadała
 o swej działalności w czasie okupacji.
~~W~~ ~~scenie~~

M. T. Prociński

Uczniowie z tajnego nauczania.

- Joanna Gaworska ur. 1934r. kl. I-III
- Włodzisława Gaworska ur. 1936r. kl. I-III
- Sabina Kowalska
- Zdzisław Kuropatwiński
- Prutkowska Włesia
- Prutkowska Zosia
- Maria Pachó ur. 1936r. kl. I
- Krystyna Konecka
- Helena Plucińska
- Eugeniusz Chyliński
- Ryszard Terlecki

M. T. Prociński

cétni Mani Bicsiade

Mania, Teresa ur. 1927r. obecne Pomorske

Waiela

ur. 1930r. amarta 1992r.

z meza Chursta

M.T. Pomorsky

1/2. Dokumenty dotyczące relatora - Biesiada Maria

1. Opiniowanie Ryszarda Terleckiego z 1.12.1972 r. i Janiny Gaworskiej z 2.12.1972 r. o uczestnictwie w tajnym muzeum, mpis kserokop. k. 1 s. 1
2. Odpis zawiadzenia z 1.12.1972 r. Władysławy Kostowskiej o prowadzeniu przez st. Biesiadę taj. muze. i organizowaniu wieczorów patriotycznych, mpis kserokop. k. 1 s. 2
3. Lista uczestników tajnego muze-
nia sporządzona przez st. Biesiadę
8.12.1972 r., kserokop. mpis k. 1 s. 3
4. Zawiadzenia (odpisy) Maryli Pachy z 5.12.1972 r. i Edwistawa Kuropatwińskiego o org. przez st. Biesiadę tajnego muzeum i wieczorów patriotycznych, mpis kserokop. k. 1 s. 4
5. Odpis zawiadzenia Heleny Wodnickiej z 5.12.1972 o prowadzeniu przez st. Biesiadę taj. muze. i org. imprez patriotycznych, kserokop. mpis. k. 1 s. 5
6. Pismo Wydz. Os. Pow. Rady Narod. we Wrocławiu do Zar. Oddz. 2 BoWiD we Wrocławiu z 13. (?) 12. 1972 w sprawie prowadzenia przez st. Biesiadę org. tajnego muze-
nia, kserokop. mpis k. 1 s. 6
7. Odpis zawiadzenia Anieli Wojdyło z 8.12.1972 - m-li taj. org. muzeum, kserokop. mpis k. 1 s. 7
8. Pismo Zar. Woj. 2 BoWiD we Wrocławiu z 15.05.1976 r. (?) o tajnym muzeum prowa-
dzonym przez st. Biesiadę, kserokop. oryg. k. 1 s. 15

Włocławek
 aurutta 2 m4

21

Z a ś w i a d c z e n i e

Niniejszym zaświadczam, że ob. Maria Biesiada zamieszkała w okresie okupacji hitlerowskiej we Włocławku ul. Koszarowa 8, prowadziła tajne nauczanie w czasie od 1.XI.1939 do stycznia 1945r. Ja w tym okresie byłem uczniem na kompletach tajnego nauczania prowadzonych przez Ob. M. Biesiada. Ob. Biesiada wielu moich rówieśników z narażeniem własnego życia uczyła przedmiotów wchodzących w zakres szkoły podstawowej, jak również wiele patriotycznych pieśni. Jak wiele wysiłku włożyła w kształtowanie młodzieży, może świadczyć fakt, iż ja i wielu moich kolegów zaraz po wyzwoleniu zostaliśmy przyjęci do 5kl. szkoły podstawowej. /przed wojną ukończyłem tylko pierwszą klasę. Jednocześnie stwierdzam, że wraz ze mną uczyli się:

- 1/Dorsz Stanisław
- 2/Europatwiński Zdzisław
- 3/Kowalska Sabina

/-/Terlecki Ryszard

Własnoręczność podpisu Ob. Ryszarda Terleckiego - potwierdzam.

szątka:

pieczętka: Z-ca Kierownika

Włocławska Fabryka Manometrów
 "Mera-KFM"
 Dział Osobowy i Szkolenia
 Włocławek, ul. Leggisa 29/35

Działu Kadry d/s Szkolenia Zaw.
 /-/Jan Bielak

Jan Bielak

Janina Gaworska
 Włocławek
 ul. Zwoliccka 6

O D P I S

Włocławek, dnia 2.XII.72r.

Z a ś w i a d c z e n i e

Niniejszym zaświadczam, że Ob. Maria Biesiada, zamieszkała w okresie okupacji we Włocławku, ul. Koszarowa 8m, prowadziła tajne nauczanie w czasie od 1.XI.1939 roku do stycznia 1945 roku. Ja właśnie w tym czasie byłem uczennicą w kompletach tajnego nauczania - prowadzonych przez Ob. Marię Biesiada. Stwierdzam jednocześnie, że wraz ze mną uczył się mój brat Włodzimierz Gaworski, który zmarł 29.IX.1972rok. Jesteśmy wdzięczni Ob. Marii Biesiada za Jej trud i poświęcenie.

/-/Janina Gaworska

pieczętka podłużna:

WŁOCŁAWEK
 W SPRAW OSOBOWYCH I SZKOLENIA
 Kujawskich Zakładów
 Koncentracji Spożywczych
 WŁOCŁAWEK

Janina

Ob. Gaworska Janina jest pracownikiem Kujawskich Zakładów Koncentracji Spożywczych we Włocławku od dnia 8.II.1950r. Potwierdzam własnoręcznie podpisu Ob. Gaworskiej.

Kłockówek 1.XII.72

(22)

Z A S W I A D C Z E N I E

Pracując u Pani MOHA w czasie okupacji pamiętam jak Ob. BIEŚCIADA MANIA prowadziła tajne komplety w swoim mieszkaniu z dziećmi z naszego podwórza, ale także dochodzącymi z miasta. Niedzieliśmy o tym, często bojąc się, żeby Niemcy nie dowiedzieli się o tych kompletach. Organizowane były także przez Ob. BIEŚCIADĘ MANIĘ wieczory patriotyczne nawet z pieśniami i recytacjami. Ob. BIEŚCIADA MANIA wzbudziła w nas uznanie za swoje bohaterskie kontynuowanie polskiego słowa.

/-/ Włodowska Władysława

Własnoręczny podpis Władysławy Włodowskiej, prac. tut. Lina stwierdza s

Kłockówek, 1.XII.1972

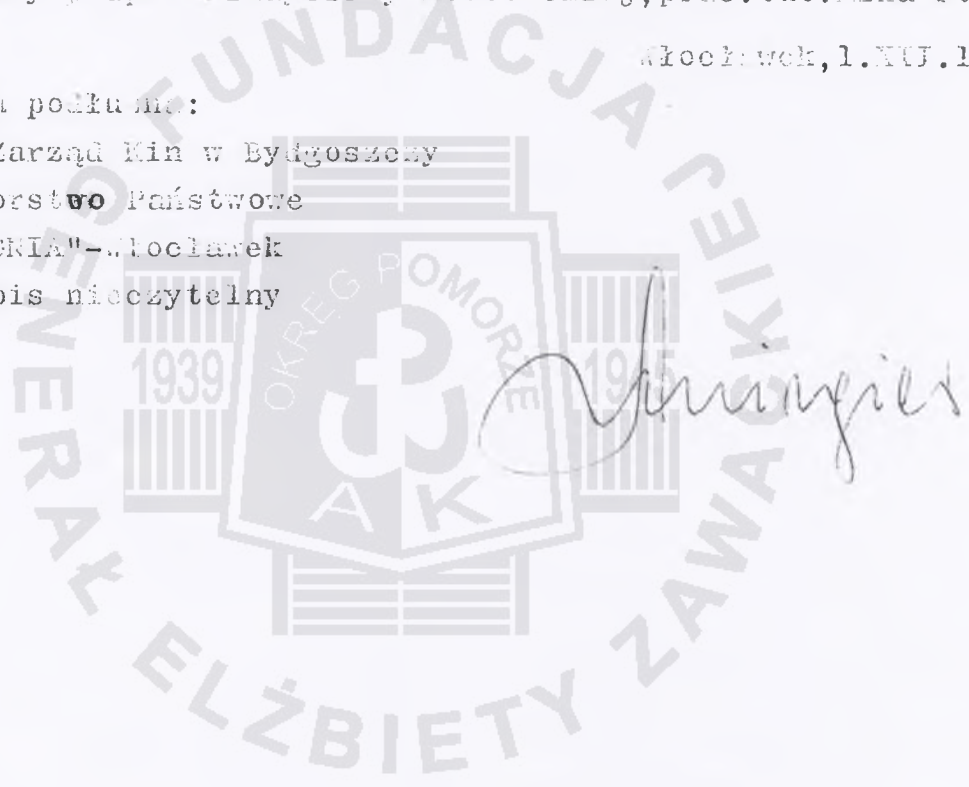
pieczęćka podkumna:

Wojewódzki Zarząd Kin w Bydgoszczy

Przedsiębiorstwo Państwowe

Kino "POLONIA" - Kłockówek

podpis nieczytelny

Niniejszym Oświadczam, że w okresie okupacji hitlerowskiej do stycznia 1945 roku - po zorganizowaniu tajnego nauczania w kompletach - uczyłam w zakresie Szkoły Podstawowej w moim mieszkaniu przy ul. Koszarowej 5 m4 w Łocławku.

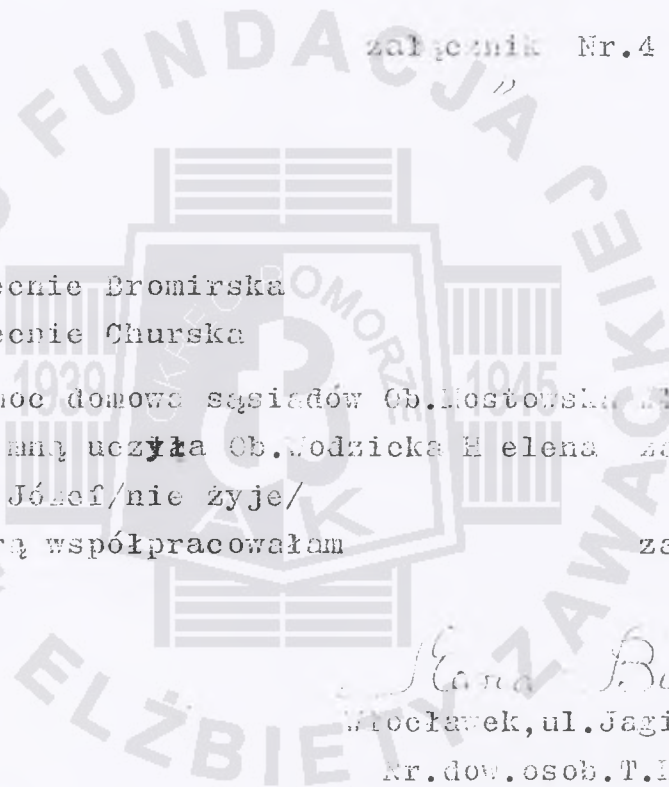
UCZNIAMI MOIMI BYLI:

Handwritten mark

- 1. Pachó Maria obecnie Szudelska załącznik Nr.1
 - 2. Bruthowska Zofia " "
 - 3. Bruthowska Wiesława " "
 - 4. Kuropatwiński Zdzisław załącznik Nr.2
 - 5. Terlecki Ryszard załącznik Nr.3
 - 6. Dorsz Stanisław " "
 - 7. Kowalska Sabina " "
 - 8. Gaworska Janina załącznik Nr.4
 - 9. Gaworski Młodziejczyk " "
 - 10. Pluciński Józef
 - 11. Kowalski Jerzy
 - 12. Konecka Krystyna
 - 13. Biesiadzianka Maria obecnie Bromirska załącznik Nr.5
 - 14. Biesiadzianka Wanda obecnie Churska
- Stwierdza to również pomoc domowa sąsiadów Ob. Mostowska Władysława załącznik Nr.5 i Nauczycielka, która ze mną uczyła Ob. Modzicka Helena załącznik Nr.6 i Jej Szwagier Lisiecki Józef/nie żyje/ oraz nauczycielka, z którą współpracowałam Ob. Wojdyła Aniela załącznik Nr.7

Handwritten signature: Helena Biesiadzia
Łocławek, ul. Jagiellońska 17/7
Nr. dow. osob. T.H. 2732387

Łocławek, dn. 8 grudnia 1972r.

Włocławek 5-12-1972

Zaświadczenie.

Niniejszym zaświadczam, że Ob. Maria Biesiada zamieszkiwała w czasie okupacji we Włocławku przy ul. Koszarowej Nr. 6m4 i prowadziła tajne nauczanie w okresie od 1-XI-1939r. do 1-I-1945r. Potwierdzam to jako właścicielka domu w którym Ob. Biesiada zamieszkiwała i matka uczennicy Marji Szadelskiej - dwigi Brutkowskiej, zam. w czasie okupacji we Włocławku przy ul. Koszarowej 6, brały udział w tajnym nauczaniu prowadzonym przez Ob. M. Biesiada. Wiadomo również, że Ob. M. Biesiada organizowała życie patriotyczne i polityczne, na które zbierali się rodzice uczące się młodzieży.

XXX /- / Pacho Maryla

pieczętka Nr 894

Prowadzący książkę meldunkową
Miasto Włocławek

O D P I S

Zaświadczenie

Stwierdzam że Ob. Maria Biesiada zamieszkała w okresie okupacji we Włocławku ul. Koszarowe Nr. 6m2 prowadziła tajne nauczanie w kompletach. Ja niżej podpisany pobierałem także naukę w zakresie szkoły podstawowej za co do dziś czuję ogromną wdzięczność dla Ob. Biesiady Marii. Oprócz nauki organizowaliśmy także wieczory patriotyczne na których śpiewaliśmy pieśni o terści patriotycznej. Poświęcenie i bohaterstwo ze strony Ob. Marii Biesiadowej nigdy nie zapomnę.

Stwierdza się tożsamość podpisu

podpis nieczytelny

pieczętka: DZIAŁ KADR

Zrzeszenie

temysłu Ciągnikowego

UNISUS

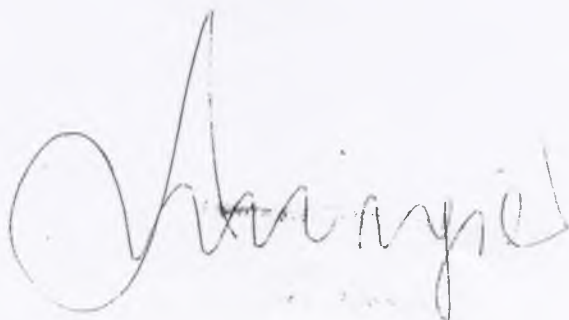
Włocławskie Zakłady Maszyn Rolniczych
Włocławek, ul. Kościuszki Nr. 2

/- / podpis nieczytelny

Zdzisław Kuropatwiński

Włocławek

ul. Smólska 3

Wrocław 5.12.1972

Helena Wodzicka
 Wrocław
 Marchlewskiego 48m3

Z a ś w i a d c z e n i e

Niniejszym stwierdzam, że Pani Maria BIESIADOWA zam. we Wrocławku, ul. Jagiellońska 17m7 w czasie okupacji od listopada 1939r do ostatnich dni okupacji, a więc do stycznia 1945 prowadziła tajne nauczanie dzieci w zakresie szkoły podstawowej w swoim mieszkaniu we Wrocławku przy ul. Koszarowej 6m2. Swoje stwierdzenie opieram na tym, że ja w mieszkaniu p. ni Biesiadowej uczyłam tajnie w kompletach młodsz. z zakresu gimnazjum języka polskiego, historii, łaciny i francuskiego w tym samym czasie. Wspólnie organizowałyśmy akademie i przedstawienia z okazji rocznic historycznych naszej Ojczyzny, aby w ten sposób, choć w małej części dać dzieciom wychowanie patriotyczne... nauczaniu brał udział również nauczyciel JOZEF LISIECKI z zakresu matematyki.

/-/podpis nieczyt. luy
 H. Wodzicka

pieczętka:

Za zgodność podpisu

Wrocław, 5.12.72

St. Ref. Ekonom.

d/s Kadr i Szkolenia

O. Chochłów

pieczętka okrągła: Zakłady

Zbożowo Młynarskie "PZZ"

Wrocław

Wydział Powiatowej Rady Narodowej
we Wrocławiu
Wydział Oświaty
miasta Wrocławia i powiatu wrocławskiego
Kłobuckiego 4a, tel. 25-61
dz.0 I-2339/72

Wrocław, dnia 13.XII.1972r.

6

Zarząd Oddziału ZRCKiD
we Wrocławiu

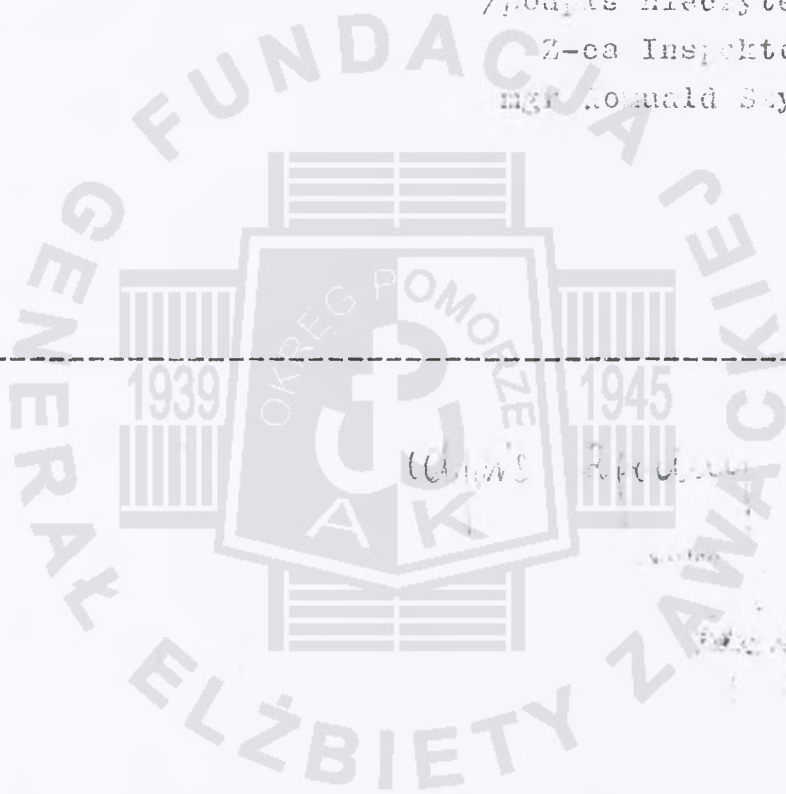
(2)

Wydział Oświaty PRN we Wrocławiu informuje, że nie posiada dokumentacji odnośnie osób prowadzących zorganizowane tajne nauczanie we Wrocławiu.

Na podstawie oświadczeń złożonych przez byłych uczniów Ob. Marii Biesiadowej i inne osoby, Wydział Oświaty stoi na stanowisku, że takie nauczanie prowadzone przez Ob. Marię Biesiadową można uznać za zorganizowane tajne nauczanie.

/podpis nieczytelny - pieczęć/

Z-ca Inspektora Szkolnego
mgr. Romuald Szymanowski

24

Wojdyła Aniela
 Włocławek
 Kościuszki 19a m3

Z A S W I A D C Z E N I E

Niniejszym stwierdzam, że Ob. BI STRAŻA ANIELA w czasie okupacji hitlerowskiej pracowała w tajnym zorganizowanym nauczaniu na terenie miasta Włocławka i okolicy.

Była w ścisłym kontakcie ze mną, radziła się w sprawie nauczania - ustalałyśmy programy i pożyczaliśmy sobie wzajem podręczniki i teksty potrzebne do pracy z młodzieżą. Wzajemnie uprzedzałyśmy się o niebezpieczeństwie grożącym ze strony Okupanta hitlerowskiego.

/-/

ANIELA WOJDYŁA

emeryta i nauczycielka

Włocławek, dn. 8 grudnia 1972r.

Szkoły Podst. Nr. 7 we Włocławku

e Włocławku

Maria B i e s i a d a

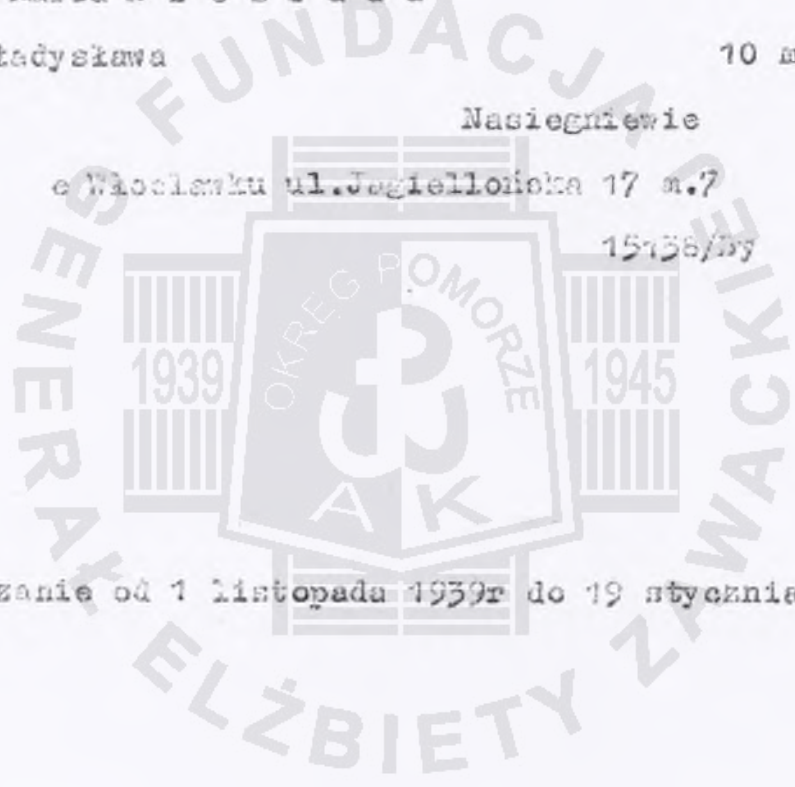
Władysława

10 maja 1902r.

Nasiegniewie

e Włocławku ul. Jagiellońska 17 m.7

15438/By

Tajne nauczanie od 1 listopada 1939r do 19 stycznia 1945r.

Urzędujący Wiceprezes
Zarządu Wojewódzkiego

plh rez. Edward Nadara

lat 5 m-cy 3.-
Prezes Zarządu Wojewódzkiego

plh rez. dr Jan Ceykiewicz

Włocławek,

15 maja

6

1/3. Inne materiały dokumentacyjne: Biesiada Maria

1. Zapytanie o miękkość z 15.01.1973r.,
kserokop. oryg. k.1 s.1
2. Pismo Okr. Komisji Weryfikacyjnej
Zar. Okr. Z BoWiD w Bydgoszczy
z 21.04.1973 w sprawie odmowy przyjęcia
M. Biesiady do Z BoWiD, kserokop.
oryg. k.1 s.2
3. Pismo Zar. Pow. Rady Zait. Z M P do
Z BoWiD Zar. Okr. w Bydgoszczy z
12.05.1973 w sprawie prowadzenia przez
M. Biesiadę tajnego org. nauzani a oraz
z adwokate M. Biesiady, kserokop. oryg. k.1 s.3
4. Pismo M. Biesiady z 17.05.1973r.
- odwołanie od decyzji Zar. Woj. Z BoWiD
w sprawie nieprzyjęcia do
Z BoWiD, kserokop. oryg. k.1 s.4
5. Deklaracja członkowska (Z BoWiD) z
2.12.1972r., kserokop. oryg. k.3 s.5-7
6. Pismo M. Biesiady z V 1973 do Zar.
Okr. Z BoWiD w Bydgoszczy o sprawie
zwrotu dokumentów, kserokop. oryg. k.1 s.8
7. Arkuś niepamiętający dokumenty stanke
zwyczajnego Z BoWiD z 14.05.1975r., kserokop.
oryg. k.2 s.9-10
8. Protokół z przebiegu dokum. (...) stanowią-
cych podst. do świadczeń kombatanckich
z 10.01.1994, kserokop. oryg. k.1 s.10

Nazwa i adres władzy wysyłającej

Do Ministerstwa Sprawiedliwości
Centralny Rejestr Skazanych
w Warszawie

Zapytanie o karalność*

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
CENTRALNY REJESTR SKAZANYCH
DATA 17.01.1973

Data 15.01.73r. 42/sekr/73.

1. Nazwisko (panieńskie u kobiet)** Sudrawska
2. imię Maria Nazwisko przybrane (męża) Biesiada
3. Imię ojca Władysław Imię matki Władysława
4. Data urodzenia 10.05.1902 r. Nazwisko panieńskie matki Klińska
(dzień, miesiąc, rok)
5. Miejsce urodzenia Nasięgniewo pow. Lipno
(miejscowość) (gromada) (powiat)
6. Miejsce rzeczywistego zamieszkania Włocławek ul. Jagiellońska 17, m. 7.
(miejscowość) (gromada) (powiat)
7. Zawód nauczycielka Podpis

Odpowiedź z dnia

Nr porz.	Nazwa organu orzekającego I instancji	Data wydania orzeczenia (prawnomocność)	Nr akt. sprawy	Skazano (sądownie i inchoacyjnie)		Wykonano lub stracił prawo
				z art. KK lub innej ustawy	na karę (os. proby przy kar. incho.)	
1						
2						
3						

Złożono teczkę informacyjną

Bydgoszcz, dnia 21 kwietnia 1973r.

z.060-III-19-18/73

Obywatelka

Maria Biesiada

W ł o c k a w e k 07-800

ul. Jagiellońska Nr.17/7

Okręgowa Komisja Weryfikacyjna Zarządu Okręgu ZBoWiD w Bydgoszczy zawiadania, że decyzją z dnia 12 kwietnia 1973 roku, sprawa przyjęcia Obywatelki do ZBoWiD została zakatwiona:

O d m o w n i e

=====

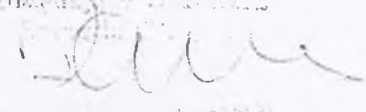
z powodu braku dokumentów stwierdzających udział w zorganizowanym tajnym nauczaniu w okresie okupacji hitlerowskiej.

PODSTAWA:Regulamin Weryfikacyjny ZBoWiD § 12 z dnia 10.04.1970r.

Od powyższej decyzji przysługuje Obywatelce prawo odwołania się do Głównej Komisji Weryfikacyjnej za pośrednictwem tut.Zarządu Okręgu w ciągu 30 dni od chwili otrzymania niniejszej decyzji.

V-ce Przewodniczący
Okręgowej Komisji Weryfikacyjnej

/ Zygmunt Bryzgalski/

Określony w dokumencie

1973.04.21

Do wiadomości:
Zarząd Oddziału ZBoWiD
w Włockawlu.

Włocławek, dnia 12 maja 1973 r.

Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
Zarząd Okręgu
w B y d g o s z c z y

Zarząd Powiatowej Rady Zakładowej Związku Nauczycielstwa Polskiego we Włocławku, stwierdza na podstawie dokumentów, że Kol. Maria Biesiada prowadziła zorganizowane tajne nauczanie w okresie okupacji hitlerowskiej na terenie m. Włocławka.

Na potwierdzenie powyższych faktów Inspektorat Oświaty we Włocławku wydał dokument, który petentka załączyła przy staraniu się o przyjęcie na członka ZBoWiD-u.

Zaświadczenie wydaje się na prośbę zainteresowanej.

WICEPREZES
Pow. Rady Zakładowej ZBoWiD-u
[Signature]

PREZES
Pow. Rady Zakładowej ZBoWiD-u
[Signature]
mgr Franciszek Wypiewski

Kol. uciekła, jak i inni, wyszła Terlecki (z ucieczką), uciekła się u matki do H - z tam, po wojnie została dokt. Szek i rodz. - Byłam w kontakcie z uciekającymi w tym czasie - Rodzicka, Piskun, i jego żona, oraz kol. Kowalczyk, która podpisała moją wstawiłkę, jest członkiem ZBoWiD-u z tego czasu i z tej samej miejscowości. Wymienialiśmy książki, urządzaliśmy narady, przestępowaliśmy się wzajemnie przed Niemcami. Tu na nowym terenie "Kathedral" - było ciężko, charakter naszej organizacji był niezwykle tajny. Nasz pow. Związek Nauk i Sztuki ze Kłocianka ma spisane osoby, biorące udział w tajnym zorganizowanym nauczaniu i na moją prośbę wydał mi zaświadczenie, które stwierdza wyraźnie o moim udziale w tajnym zorganizowanym nauczaniu we Kłocianku.

Nam już 7 lat - nie składałam wniosku o przyjęcie, bo miałam muszę brać zakodowanie i wychowanie dzieci, a potem zarabek naukow. Chciałabym teraz u siebie mieć tu swoje oparcie, bo dla naszych ideałów straciłam wiele zdrowia, a Mój wiek i obywatelstwo - jako nauczyciel. Chęć dlatego w studiach i w pracy mam ciekawym i naukom, to ja właśnie z wielkim poświęceniem byłam bojowniczką o Wolność i Demokrację.

Proszę uznać mnie za członka ZBoWiD-u -
[Signature] Maria Biesiada

Wrocław, dn. 17 maja 1953 r.

4

Do

Główniej Komisji Weryfikacyjnej
w sprawie Beroników o Holność i Demokrację
i Własność

za pośrednictwem Zarządu Okręgu
w Budgoszycy

19.05 JB
Obw. III - 19-18 / JB
a Biesiada
ul. w Kłociankach
nieelitoniska 17 m. 2

Odwotanie

Decyzją tamt. Zarządu Okręgu z dn. 21.11.1953, Lp. Obw. III - 19-18 / JB
otrzymałam odmowną decyzję w sprawie mojej o brzyjskie na ex tunc. ZBOH i
z powodu braku dokumentów stwierdzających udział mojej w tajnym zorganizowanym
nauczaniu w okresie okupacji hitlerowskiej

Decyzja ta jest dla mnie krzywdząca, ponieważ realizując prowadzonym tajnym
nauczaniem w okresie okupacji w dość dużym zakresie zaangażowanych do wniosku dokumentów,
które uchroniłam, jak również rysunki Terlecki (w ulicy), ulega się u mnie do II - zdati po Holnie zwrac
dokł. V - zdati do II - zdati i kontakcie, z uczestnikami w tym czasie o Godzińska, Lisiecki, jego
został. Brak kol. Hojdyło, która podpisała moją wstawiłkę, jest ex tunc ZBOH i z tego tytułu
i z tej samej miejscowości. Wymienialiśmy książki, urządzaliśmy narady i chrześcijaństwo s.c.s
wrazem z Niemcami. Tu na naszym terenie "Katholici" - było ciężej, charakter naszej
organizacji był wybitnie tajny. Nasz dom. Zarządek Nauk Polsk w Kłociankach ma spisane usoty, które
udział w tajnym zorganizowanym, nauczaniu i na moją broszurę wydał mi zaświadczenie,
które stwierdza wyraźnie o moim udziale w tajnym zorganizowanym nauczaniu w Kłociankach.

Mam już 7 lat - nie składalam wniosku przez siebie, bo miałam masę dzieci zamieszkałych i wielu wspaniałych
dzieci, a potem zataczam krzywdy. Chciałabym teraz u siebie znaleźć tu swoje oparcie, bo
dla naszych ideałów straciłam wiele zdrowia, a moje życie w obrotach - jako nauczyciel
Chcę dlatego w świadomości pozostać moim Cerkom i Włokom, to się ja własnie
z wielkim poświęceniem byłam bojowniczką o Holność i Demokrację

Proszę uchronić mnie za Ex tunc ZBOH i -
Maria Biesiada

Deklaracja członkowska

Proszę o przyjęcie mnie w poczet członków zwyczajnych Związku.
Zobowiązuję się być aktywnym członkiem organizacji, przestrzegać
w praktyce zasad ideowych, Statutu Związku oraz uchwał i postanowień
Władz ZBoWiD

1. Nazwisko Biesiada imię Maria
Nazwisko panięskie (dla mężatek) Swarowska
2. Imiona rodziców i nazwisko rodowe matki Marysław - Marysława z Aleniskimi
3. Data urodzenia 10 maja 1902 m. i s. urodzenia Wawognia, pow. Łódź
4. Stan cywilny widowa 5. Zawód nauczycielka - księgowca
6. Wykształcenie (ogólne i specjalne) średnie, kurs Mauer, kurs księgowości
7. Adres zamieszkania 32-500 Katowice, ul. Jagiellońska 14 m. 7
Telefon domowy 75-08 (cekl. R. Churski)
8. M. i s. pracy i zajmowane stanowisko Fienciska, przy Finansowej
Łachody Państw. Przem. Mięsny, Rada Narodowej w Katowicach
Telefon w miejscu pracy
9. Przynależność partyjna
10. Stopień wojskowy (nadany przez MON)
11. Posiadane odznaczenia (rodzaj, klasa, stopień, kto nadał, rok nadania) - żadne

UWAGA: Zgodnie ze Statutem oraz regulaminem weryfikacyjnym ZBoWiD uprawnienia do zweryfikowania i przyjęcia do Związku w charakterze członków zwyczajnych posiadają:

- Bojownicy walk o wolność i demokrację, którzy brali udział:
 - w walkach narodowo - wyzwolenczych i rewolucyjnych w latach 1905 — 1918 oraz w Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej,
 - w walkach o polskość i wolność narodową Śląska, Wielkopolski, Mazur, Warmii, Pomorza, Gdańska i Ziemi Lubuskiej,
 - w walce przeciwko siłom reakcji i faszystom w Polsce w latach 1918 — 1939,
 - w walkach w okresie międzywojennym o wolność narodową i społeczną poza granicami kraju a w szczególności weteranów walk w obronie republikańskiej Hiszpanii,
 - w walce czynnej przeciwko hitlerowskiemu najeźdźcy i okupantowi w kraju i na wszystkich frontach walk z hitleryzmem i faszyzmem w okresie II wojny światowej,
 - w walkach zbrojnych z reakcyjnym podziemiem po wyzwoleniu Polski,
- Prześladowani i więzieni w hitlerowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych ze względów politycznych, narodowościowych i światopoglądowych.

12. Działalność przedwojenna, okupacyjna i powojenna, na podstawie której ubiega się o członkostwo Związku — wymienić dokładnie partię polityczną, formację wojskową lub Ruchu Oporu, przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnione funkcje, pod czym dowództwem, kierownictwem, w jakich jednostkach, oddziałach, w jakich miejscowościach, wszelkie zmiany i czasokres (od — do):

W tym czasie okresy wolny szkoły polskie były niemieckie.
 Z rodzicami wywiezieni do wszystkich nauczycieli do obozów koncentracyjnych w tym imię Maja. Była to 24.11.1939 r. Za cały czas okupacji funkcjonowałam we Włocławku z moimi 2mi rześniętymi córkami (9. i 11 lat). Tu więc przystąpiłam do zorganizowanego tajnego nauczania w kompletach. W okresie od 1.11.1939, do stycznia 1945 r. uczyłam w moim mieszkaniu 14 dzieci w zakresie 5-ki podstawowej. Jednocześnie miałam w nich ducha polskości, organizując wieczory patriotyczne, w których uczestniczyli również rodzice dzieci. Przeważaliśmy dni w wielkiego łęku, kiedy wartownicy (moja córka przed bramą) dawali sygnał, że Gestapo wchodzi do sąsiedniego podwórka. Chowaliśmy wtedy książki pod wagiel i rozchodziliśmy się szybko. Przeważaliśmy w trudnych warunkach (na strychu) i w końcu przesiedlona. Od wiosny 1944 r. krężyłam na okopy, mimo moich chorych nóg (rany).

13. Data i miejsce wstąpienia: Tam i gwałtownie ciężko zachorowałam. Odwieziono mnie do szpitala. Mimo polityki na okopach prowadziłam tajne nauczanie przychodząc wieczorem, czy w niedzielę.

14. Używane pseudonimy: przechowywałam religijny z obozu nauczyciela Zamczek.

15. Pobyt w więzieniach, na zesłaniu, w katordze, w obozach karnych, koncentracyjnych i jenieckich — wymienić daty, okres i powód pozbawienia wolności, nazwy więzień lub obozów, numery więziarskie:

Mieszkały Maja nie uciec — zamordowany w Obozie kutelewańskim — za to tyko, że był polskim nauczycielem.
 Sąd uznał Go za zmarłego daty 9.1.1946 r.

16. Data i okoliczności odzyskania wolności:

Przebieg działalności zawodowej, społeczno - politycznej, wojskowej itp. w okresie od dnia 22 Lipca 1944 r. do chwili obecnej — wymienić zajmowane ważniejsze stanowiska, pełnione funkcje, daty, miejscowości. Jeśli kandydat(ka) był(a) karany(a) przez sądy PRL, powinien(na) podać za jaki rodzaj przestępstwa, czy korzystał(a) z ustawy amnestyjnej, rehabilitacji sądowej, zatarcia skazania, kiedy i gdzie: Wraz z oświadczeniem kłótnia w sprawie pracy nauczycielskiej
jak od 25.1.1945r. Pracowałam w nowej parafii, Szkole bolskiej w miejscowości warianty
każdy rok III gdzie uczyłam było 82 młodzieży w wieku od 9 do 18 lat. Sądziła że w re-
nażenie Ławce Garneli się jednak do Pańskiej Szkoły, i uczyłam z upełnieniem, tak że w pół roku
zobowiązałam kurs całonocny. Pracowałam ponad trzy tak zostało, jak wszyscy wtedy.
Tu w Szkole Podstawowej uczyłam do 31.10.1951r.
Od 1.11.1951 do 31.1.1962. Pracowałam, jako st. księgowy w Wydz. Finansowym
Prez. N.R. w Warszawie Kłótnia Kierat. Dochodów Państwowych.
Od 1.11.1962r. przeszedłam na emeryturę (cc. pat.)

W okresie pracy należałam do ZN Młodej Polski, do ZN Prac. Państw. i Społecznych,
do Czerwonego Krzyża i do Tow. Przyjaciół Państw. Radzieckiej
 Czy w okresie II wojny światowej odstąpił(a) od obywatelstwa polskiego, przyjmując obywatelstwo niemieckie lub inne uprzywilejowane przez rząd hitlerowski, kiedy i gdzie: NIE

Prawdziwość powyższych danych
 stwierdzam własnoręcznym podpisem

Janina Biesiada
 (podpis)

Wrocław dnia 29 grudnia 1972 r.
 (miejscowość)

- Spis załączników: 1. własna fotografia wym. 3x4 (podpisana na odwrocie)
 2. Zeznania u siebie 4 szt.
 3. Zeznania sąsiadów 1 " + zaświadczenie 1 szt.
 4. Zeznania współpracujących nauczycieli 2 szt.
 5. Zeświadczenie pracy własnej
 6. Listo "Wydz. Osobisty w Kłótni"

Członkowie wprowadzający
 Wprowadzając w poczet członków zwyczajnych Ob. _____
 oświadczamy, że wymieniony(a) jest nam osobiście znany(a) i bierzemy na siebie odpowiedzialność
 za jego (jej) obywatelską postawę i poziom moralny, co niniejszym stwierdzamy własnoręcznymi
 podpisami:

1. Nazwisko i imię Wojdyto Małku
 Adres zamieszkania Wrocław, ul. Kościuszki 192/13
 Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czl. Nr 6584/Bzd.
Wojdyto
 (podpis)

2. Nazwisko i imię Baliniski Alfred
 Adres zamieszkania Wrocław, ul. Brwarska 5 m 6
 Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czl. Nr 9290/Bzd.
Alfred Baliniski
 (podpis)

ODDZIAŁ ZBoWiD w Wrocław

Do użytku wewnętrznego

KOŁO ZBoWiD w Miasto i KościółNR EWIDENCYJNY 16122 partNr legitymacji ZBoWiD 15138/Bm

ARKUSZ UZUPEŁNIAJĄCY DOKUMENTY

członka zwyczajnego Związku Bajowników o Wolność i Demokrację

1. Numer dowodu osobistego TJF 2732387 wydanego przez KMMO Wrocław
2. Nazwisko i imię Biswada Mariana 3. Imię ojca Władysław
4. Imię matki Władysława 5. Nazwisko rodowe matki Kłeniska
6. Nazwisko panięskie dla mężatek Sudraczka
7. Data urodzenia 10 maja 1902 8. Miejsce urodzenia Masiegniewo
9. Powiat Libno 10. Województwo Budżeski
11. Obecny adres zamieszkania, nr kodu Wrocław - 81-800, ul. Żygulłowska 17 m 1
12. Stan cywilny wdowa 13. Wykształcenie Srednie
14. Nazwa wyższej uczelni _____ 15. St. naukowy _____
16. Stopień wojskowy _____ 17. Kto nadal _____
18. Kto weryfikował _____
19. Przynależność partyjna Bezpartyjność 20. Data wstąpienia _____
21. Główne źródło utrzymania (nazwa zakładu pracy, instytucji, warsztatu rzemieślniczego, wielkość gospodarstwa indywidualnego, emerytura, renta lub bez stałego źródła utrzymania) _____
emerytura, Praca M. R. Narod. - Wydz. Finansowy we Wrocławiu od 1.11.1962r.
22. Miejsce pracy: aktualne stanowisko służbowe i wysokość poborów, dochodowość roczna z warsztatu rzemieślniczego lub gospodarstwa rolnego - zarobek netto: _____
23. Wysokość otrzymywanej emerytury z 129313/30 zr. 1378 - zł
24. Charakter otrzymywanej renty i jej wysokość:
- a) renta inwalidzka - wysokość _____ zł
- b) renta wojenna inwalidzka - wysokość _____ zł
oraz połowa renty za pracę - wysokość _____ zł
- c) renta za pracę oraz połowa renty wojennej - wysokość razem _____ zł
- d) renta rodzinna - wysokość _____ zł
- e) renta za zdane gospodarstwo wspólna z małżonką _____ zł
oraz połowa renty wojennej - wysokość _____ zł
- f) renta wyjątkowa przyznana na wniosek ZG ZBoWiD lub Urzędu
do Spraw Kombatantów - wysokość _____ zł
- g) renta specjalna - wysokość _____ zł
- h) dodatek pielęgnacyjny - wysokość _____ zł
- i) dodatek „za bezradność” - wysokość _____ zł
25. Data przyznania grupy inwalidzkiej _____
- a) z ogólnego stanu zdrowia (jaka grupa) _____
- b) wojenna lub wojskowa (jaka grupa) _____
26. Data wstąpienia do Związku Inwalidów Wojennych lub ZOŻ _____
27. Deklaruję składkę członkowską ZBoWiD w wysokości (jedno podkreśli)
zł 3,- zł 5,- zł 10,- zł 15,- zł 20,-
zł 3,-

35. Podkreśl podwójną kreską w arkuszu uzupełniającym swoje statutowe kryterium walki zbrojnej w oparciu o które przyjęto Cię do ZBoWiD. Inne kryteria podkreśl kreską pojedynczą.

1. b. uczestnik WSR Październikowej	17. b. partyzant jugosłowiański
2. b. powstaniec śląski	18. b. partyzant francuski
3. b. powstaniec wielkopolski	19. b. żołnierz I Armii WP
4. b. działacz niepodległościowy	20. b. żołnierz II Armii WP
5. b. członek KPP	21. b. żołnierz PSZ na Zachodzie
6. b. członek PPS	22. b. więzień obozu koncentracyjnego
7. b. członek (jakich) _____
organiz. chłop., młodzieżowych	23. b. więzień innych katowni
8. b. uczestnik walk w obronie
Rep. Hiszpanii	24. b. żołnierz walk z reakcyjnym
podziemiem (LWP, KBW, MO i SB,
ORMO)
9. b. członek „Zw. Pol. w Niemczech”	25. b. partyzant „Gryf Pomorski”
10. b. uczestnik wojny obr. 1939	26. b. konspirator PAL
11. b. żołnierz Armii Radziec.	27. b. uczestnik innych grup oporu
12. b. żołnierz państw koalicji
antyhitlerowskiej _____	28. b. organiz. tajnego nauczania
13. b. partyzant GL i AL	29. b. członek Zw. Patriotów Polskich
14. b. partyzant BCh	30. b. uczestnik walk o cytadelę pozn.
15. b. partyzant radziecki	31. b. marynarz floty handlowej
z lat 1939 – 1945
16. b. partyzant AK	32. b. konspirator PAP
	33. b. więzień obozu Potulice

36. Jeśli wymieniles w arkuszu nowe okoliczności udziału w walce zbrojnej z lat 1939 – 1945, których nie podałeś wstępując do ZBoWiD – to czy masz na te nowe okoliczności stosowne dokumenty lub świadków?

37. Czy prosisz Zarząd Okręgu – Okręgową Komisję Weryfikacyjną ZBoWiD o zweryfikowanie podanych przez Ciebie nowych okoliczności (dokumentów i świadków o udziale w walce zbrojnej?) Jeśli tak, to krótko sprecyzuj o co prosisz Zarząd Okręgu i Okręgową Komisję Weryfikacyjną ZBoWiD?

38. Czy deklarujesz abonowanie Tygodnika ZBoWiD „Za Wolność i Lud”.
Jeśli tak – to od kiedy? _____

Czytelny podpis ankietera przyjmującego
lub pomagającego wypełnić arkusz

Podpis wypełniającego arkusz uzupełniający

Data 14. V 1975

39. Decyzja Okręgowej Komisji Weryfikacyjnej Zarządu Okręgu ZBoWiD w Bydgoszczy na temat próśb – próśb zgłoszonych w punkcie 37 arkusza _____

Bydgoszcz, dnia _____ 1975 r.

Nrew 3730

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

nr ewidencji Urzędu

Tu nakleić
fotografię
o wymiarach
3 x 4 cm

PROTOKÓŁ

z przeglądu dokumentów stanowiących podstawę wydania zaświadczeń lub legitymacji o uprawnieniach kombatanckich przyznanych przed wejściem w życie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 75 z późn. zm.)

1. Nazwisko **B I E S I A D A**

2. Imiona **M A R I A**

3. Imiona rodziców **W Ł A D Y S Ł A W** **W Ł A D Y S Ł A W A**

4. Data urodzenia **1 0 . 0 5 . 1 9 0 2**

5. Miejsce urodzenia **N A S I E G N I E W O**

6. Adres zamieszkania:
 kod pocztowy **8 7 - 8 0 0** miejscowość **W Ł O C Ł A W E K**
 nazwa ulicy **J A G I E L L O Ń S K A**
 nr domu **1 7** nr mieszkania **7**
 województwo **W Ł O C Ł A W S K I E**

7. Nr PESEL **0 2 0 5 1 0 0 1 2 8 3** (według dowodu osobistego)

8. Rodzaje działalności kombatanckiej lub represji potwierdzone w dotychczasowych zaświadczeniach:
01.11.1939 - 19.01.1945 Tajne nauczanie

9. Łączny okres zaliczony do uprawnień: lat **5** miesięcy **3**

10. Nr ewidencyjny akt w archiwum stowarzyszenia **3730**

Imiona i nazwiska osób przeglądających akta (czytelnie - w pełnym brzmieniu) podpisy

Zygmunt Nagórski
Henryk Szymański
Emanuel Szyszko

Tu nakleić
brzeg odcinka renty
lub emerytury

(pieczęć stowarzyszenia posiadającego akta)

Miejscowość **Włocławek** data **10.01.** 19**93** r.

- II. Materiały uzupełniające relację: Biesiada
/ Maria
1. Biografia Marii Biesiady napisana przez dr. Bogdanę Ziółkowską, mpis, kserokop. (projekt do cz. 6 "Słownika k. 3 s. 1-3 biograficznego konspiracji pomorskiej 1939-1945".
 2. Kserokop. zdję. Marii Biesiady, M. Biesiady z rodzinną i uczestnikami tajnego nauczania, oryg. w zbiorach B. Ziółkowskiej k. 6 s. 4-9
 3. B. Ziółkowska, biogram Marii Biesiady do t. III "Wrocławskiego słownika biograficznego", mpis kserokop. k. 4 s. 10-13
 4. B. Ziółkowska, biogram Marii Biesiady z d. Sudrawska, [w:] Wrocławski słow. biograficzny, pod red. Stanisław Skumkowski, Wrocław 2005, s. 12-14, kserokop. k. 2 s. 14-16
 5. Ziółkowska B., Biesiada Maria, [w:] S.B.K.P. 1939-1945", pod red. Elżbiety Skerskiej, Toruń 2004, cz. 6, s. 39-40. k. 2 s. 14-18

Biesiada Maria (1902-1998) ; nauczycielka tajnego nauczania we Włocławku.

Urodzona 10 V 1902 r. w Nasiegniewie pow. Lipno w rodzinie szlacheckiej Władysława Sudrawskiego, herbu Gozdawa, i Władysławi z d. Klińskiej. Od 1906 r. rodzina osiedliła się we Włocławku. Matka zmarła przedwcześnie w 1909 r. i wychowaniem czworga dzieci: Jana, Henryka, Pauliny i Marii zajmował się ojciec, pracujący we Włocławku w charakterze kupca. M. Biesiada początkowo uczyła się prywatnie, a następnie w Gimnazjum Janiny Steinbokówny, w którym otrzymała świadectwo dojrzałości w 1921 r. Od tego czasu , początkowo jako nauczycielka w wyżej wymienionym gimnazjum, a od 1923 r. jako sekretarka (z dodatkowymi funkcjami buchalterki i skarbniczki, w zakresie tym ukończyła w 1925 r. zapewniające odpowiednie kwalifikacje Kursy Handlowe) w Gimnazjum im.ks.Jana Długosza we Włocławku. W latach 1935-1939 pracował we włocławskim urzędzie finansowym.

W okresie okupacji mieszkała we Włocławku przy ul.Koszarowej 6 m.4 i pracowała nadal, ale już w niemieckim urzędzie finansowym. Na początku okupacji jej mąż , Józef Biesiada nauczyciel i wychowawca internatu w Gimn. im.ks.J.Długosza, został aresztowany 24 X 1939 r. w okresie akcji wymierzonej przeciw nauczycielom. J.Biesiada cztery dni po aresztowaniu został wywieziony do obozu Rudau II w pow. Samland koło Królewca. Tak jak inni nauczyciele został tam zamordowany w końcu grudnia 1939 r. lub na początku stycznia 1940 r. M.Biesiada ,nie znając losu męża . podjęła wysiłki w celu odszukania miejsca jego zatrzymania (Niemcy twierdzili, że nauczyciele zostali z obozu wywiezieni i nie znają dalszych ich losów). Zwracała się w tym celu do władz niemieckich w Berlinie, Niemieckiego Czerwonego Krzyża, czy komend poszczególnych obozów. Poszukiwania przerwała dopiero w 1942 r. na wyraźne żądanie funkcjonariuszy gestapo we Włocławku. M.Biesiada , jakby w odpowiedzi na politykę okupanta i cios wymierzony w jej rodzinę, już od listopada 1939 r. zaangażowała się w różne formy walki cywilnej przeciwko niemu. Od tego miesiąca do 19 XI 1944 r. prowadziła tajne zorganizowane nauczanie w zakresie szkoły podstawowej. Komplet, który prowadziła u siebie w mieszkaniu składał się z 14 uczniów. Lekcje na tym komplecie prowadził również

Józef Lisiecki (z matematyki) i Helena Wodzicka (j. polski, historia, łacina i francuski w zakresie gimnazjum). Obok tych nauczycieli M. Biesiada współpracowała również z Anielą Wojdyło, Elżbietą Rewolińską (z domu Kowalską), - której komplet po jej wycofaniu się z tajnego nauczania (choroba) przejęła ok. połowy 1943r. H. Wodzicka, Elżbietą Złotopolską (z męża Wieszczycka) oraz prawdopodobnie Marią Woźnicką. Z nimi M. Biesiada wymieniała podręczniki, konsultowała się w sprawach programu i form pracy. W końcowym okresie okupacji od 1943r. pomocy matce w prowadzeniu tajnego nauczania udzielała starsza córka Maria Teresa.

Od początku opracowano własny system zabezpieczenia lekcji. Dom przy ul. Koszarowej należał do volksdeutscha Mohra, który był właścicielem piekarni. Wjazdy i wyjazdy do piekarni, robiący zakupy klienci powodowali, że przychodzenie dzieci na lekcje nie zwracało uwagi. Dodatkowym zabezpieczeniem był fakt, że uczestnikami lekcji były mieszkające na parterze dzieci córek Mohra (Pacho i Brutkowska) i to te rodziny czuwały nad bezpieczeństwem lekcji.

Obok udziału w tajnym nauczaniu M. Biesiada ukrywała przez ok. 1,5 roku (w końcowym okresie okupacji) M. Latacha – nauczyciela zawodu w Gimnazjum Mechanicznym (od 1939r. do śmierci żony ukrywał się we własnym mieszkaniu). Brała również udział w organizowaniu pomocy dla rodzin aresztowanych Polaków, w tym m. in. dla chorej na gruźlicę E. Lasińskiej z dwójką dzieci i żony aresztowanego nauczyciela Dąbrowskiej, która została bez środków do życia z małymi dziećmi. Pomocą objęta była również rodzina Napiórkich (ojciec zamordowany w 1939r.), na pomoc dla której składali się polscy pracownicy niemieckiego Urzędu Finansowego, w którym przed wojną Napiórkowski pracował. Również w działalność charytatywną wprowadziła swoje córki Marię Teresę i Wandę.

We wrześniu 1944r. została zabrana na okopy, skąd chora 19 listopada została przewieziona do szpitala. Dopiero od tego dnia zakończyła działalność w tajnym nauczaniu.

Po wyzwoleniu Włocławka już 25 I 1945r. podejmuje pracę w charakterze nauczycielki w szkole powszechnej Zgromadzenia ss. Urszulanek „Oświata i Wychowanie” przy Pl. Kopernika. Po jej likwidacji w 1951r. wróciła do pracy

w Wydziale Finansowym Prezydium MRN, w którym pracowała jako starsza księgowia do dnia 31 V 1962r., to jest do przejścia na emeryturę.

W okresie pracy zawodowej należała do: Związku Pracowników Państwowych i Społecznych (przed wojną) oraz ZNP, PCK i ZboWiD. Była odznaczona m. in. Złotą Odznaką ZNP.

W 1925r. zawarła związek małżeński z Józefem Biesiadą. Z związku tego mieli dwie córki Marię Teresę, ur. 1927r., z męża Bromirska, starszego inspektora w powiatowym, a następnie wojewódzkim Wydziale Finansowym i Wandę, ur., 1930r. z męża Churska, nauczycielka Liceum Ziemi Kujawskiej, a następnie szkół pomaturalnych we Włocławku i Skepem.

M. Biesiada zmarła 23 XII 1998r. i została pochowana na miejscowym cmentarzu komunalnym we Włocławku.

Źródła:

Archiwum Sądu Rejonowego we Włocławku, Akta Sądu Powiatowego, sygn. I NS 533/58; ZKRP i BWP Wł, nr ewid. 3730 (Biesiada M.), Wojdyło A, (13251).

Archiwum rodzinne M. i Z. Bromirskich; Biesiada Krajewski M. - relacje (Krajewski zbiorach autora).

Krajewski M., Kujawy wschodnie i ziemia dobrzyńska w latach okupacji hitlerowskiej (1939 – 1945), Włocławek 2002; s. 61.

Szkoła im. ks. Jana Długosza we Włocławku oraz dzieje jej uczniów i profesorów w latach 1939 – 1949, cz. 2, opr. zbiorowe pod red. J. Odrowąża – Pieniążka, Warszawa 1996, s. 191, 195;

Sziling J., Z dziejów Włocławka w okresie okupacji hitlerowskiej, [w:] Włocławek. Dzieje miasta, pod red. J. Staszewskiego, Włocławek 2001, s. 387 – 392.

Bogdan Lidtkowski

Maria Biesiade

albo tuż przed wojną
albo tuż po wojnie

Od. Leży Józef Mierziade, dwie córki Teresa
 i Wanda, Maria Mierziade, NN, Helena Rutkowska,
 siostra Marian Pachol i jego żona

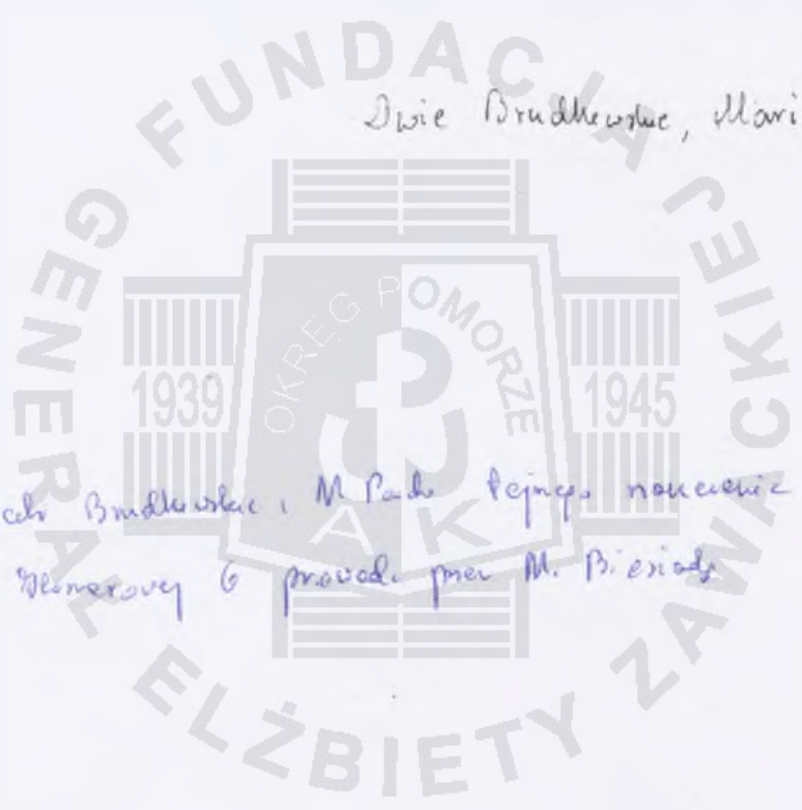
Przed wojną Na Wiśle
 ok 1935 r.

Towarzystwo z Wydziału (Urząd) Finansowego

Dwie Brudki, Maria Pado,

Uczestniczką Brudki i M. Pado Pejnego nauczycielką
przy ul. Głogowskiej 6 prowadzi pani M. Bieńkowska

26.07 1945

Helena
 Plucińska, Alamyra Pado, HN
 Izabela Piesiadła
 Ma rodzinna (oficyna) przy ul.
 Koszarowej - okupacja ok. 1944

p. Pacho i Marysia Pacho tuż
po wojnie w 1945r. Przed
domem Konecowskich

P. Pachó przed posesją
Koszów G.

Biesiada Maria (1902 – 1998), nauczycielka tajnego nauczania we Włocławku

Urodziła się 10. V. 1902r. w Nasiegniewie pow. Lipno w rodzinie szlacheckiej Władysława Sudrawskiego herbu Gozdawa i Władysławy z d. Klińskiej. Od 1906r. rodzina osiedliła się we Włocławku. Matka zmarła przedwcześnie w 1909r. i wychowywaniem czwórki dzieci: Jana (1893 – 19610, Pauliny (1900 – 1965), Henryka (1908 – 1950) i Marii zajmował się ojciec, pracujący we Włocławku w charakterze kupca.

M. Biesiada początkowo uczyła się prywatnie, a następnie w Gimnazjum Żeńskim Janiny Steinbokówny, w którym otrzymała świadectwo dojrzałości w 1921r. Od tego roku pracowała zawodowo, początkowo jako nauczycielka w wyżej wymienionym gimnazjum, a od 1923r. jako sekretarka z dodatkowymi funkcjami buchalterki i skarbniczki w Gimnazjum im. ks. Jana Długosza we Włocławku. W tym zakresie ukończyła w 1925r. Kursy Handlowe i Szkołę Pisania na Maszynie J. Rożewskiego we Włocławku. W latach 1935 – 1939 pracowała we włocławskim Urzędzie Finansowym przy ulicy Piekarskiej.

W okresie okupacji nadal pracowała, ale już w niemieckim Urzędzie Finansowym (Finanzamt). Po wysiedleniu z ul. Stodólnej krótko mieszkała przy ul. Litewskiej 1, a od października 1939r. do końca okupacji przy ul. Koszarowej 6 m. 4. Nie znając losu męża Józefa Biesiady, aresztowanego 24XI 1939r. podczas akcji gestapo wymierzonej w nauczycieli, podjęła wysiłki w celu odszukania miejsca jego osadzenia. Przerwała poszukiwania dopiero w kwietniu 1942r. na wyraźne żądanie funkcjonariuszy ekspozytury gestapo we Włocławku. Od listopada 1939 r. zaangażowała się w różne formy walki cywilnej z okupantem. Od tego miesiąca do 19 I 1945 r. prowadziła z niewielkimi przerwami w swoim mieszkaniu zorganizowane tajne nauczanie. Stopniowo nauczaniem w zakresie szkoły powszechnej i dwóch klas gimnazjum objęła 14 uczniów, w tym dwie swoje córki, Marię Teresę i Wandę Helenę. Zorganizowane zostały trzy komplety, pierwszy objął uczniów kl. I – IV, drugi – kl. V – VII i trzeci – klasy gimnazjalne. Z każdą grupą odbywała lekcje 2 – 3

11

razy w tygodniu od godz. 16 do 20. Lekcje z kompletem w zakresie gimnazjum prowadzili również Helena Wodzicka (j. polski, historia, łacina, francuski) i nauczyciel Józef Lisiecki (matematyka) – uczący także pozostałe komplety. Obok nich M. Biesiada współpracowała również z siostrą zakonną Stanisławą Piecuch ze Zgromadzenia Zakonnego ss. Urszulanek (do 1941 r.), z Anielą Wojdyło – uczącą na tajnych kompletach w Witoldowie i Klementynowie gm. Brześć Kujawski, z uczącymi we Włocławku Elżbietą Złotopolską (zam. Wieszczycka) i Elżbietą Rewolińską (z. d. Kowalską), której komplet z powodu wycofania się z tajnego nauczania (choroba) przejęła ok. połowy 1943 r. oraz z organizatorką zorganizowanego tajnego nauczania na terenie miasta i powiatu Marią Woźnicką. Prawdopodobnie utrzymywała również kontakt z Regimą Celiną Banaszak, u której lekcje z języka niemieckiego pobierała córka Maria Teresa. Z nimi M. Biesiada wymieniała podręczniki, konsultowała się w sprawach programu, form pracy dydaktycznej i metod zabezpieczenia kompletów przed gestapo. Od 1943 r. w prowadzenie tajnego nauczania z najmłodszym kompletem włączyła starszą córkę Marię Teresę.

Zajęcia na tych kompletach nie ograniczały się tylko do nauki, ale była to również namiastka życia kulturalnego, organizowano przedstawienia, „ Wieczory patriotyczne” – w rocznice wydarzeń historycznych i jasełka, na które zapraszano rodziców dzieci (całość z zachowaniem maksimum bezpieczeństwa).

Od początku M. Biesiada opracowała własny system zabezpieczenia lekcji. W czasie nauki córki jej na zmianę pełniły dyżur, obserwując czy ktoś obcy, zwłaszcza gestapowcy lub policjanci nie zbliżają się do domu. W czasie częstych rewizji gestapowców w domach przy ulicy Koszarowej, natychmiast rozpuszczała komplet i opuszczała z córkami mieszkanie. W ukryciu, nieraz do późnej nocy oczekiwała aż minie niebezpieczeństwo.

Dom przy ul. Koszarowej należał do właściciela piekarni Jerzego Juliusza Ferdynanda Mohra Volksdeutscha, udzielającego pomocy Polakom, m.in. ukrywającego w specjalnym schowku nad piekarnią poszukiwanych przez gestapo. Gwarancją względnego bezpieczeństwa był panujący tu ruch robiących zakupy klientów, tak że przychodzenie dzieci na lekcję nie zwracało uwagi. Dodatkowym zabezpieczeniem był udział wnuczek Mohra Zofii i Wiesławy Brutkowskich oraz

Marii Pacho w tajnych lekcjach. Ich rodziny mieszkające na parterze w tym samym domu również czuwały nad bezpieczeństwem lekcji.

Obok udziału w tajnym nauczaniu M. Biesiada ukrywała w końcowym okresie wojny, przez ok. 1,5 roku, Aleksandra Latocha – nauczyciela zawodu w Gimnazjum Mechanicznym i byłego więźnia obozu Rudau, poszukiwanego przez gestapo. Brała również udział w organizowaniu pomocy dla rodzin aresztowanych Polaków, w tym m. in. dla chorej na gruźlicę Eleonory Lasińskiej z dwójką dzieci i żony aresztowanego nauczyciela – Dąbrowskiej, pozbawionej z małym dzieckiem środków do życia. Pomocą objęła również rodzinę Napiórkowskich (ojciec zamordowany w 1939 r.), przedwojennego pracownika urzędu finansowego. Również do działalności charytatywnej zaangażowała swoje córki.

We wrześniu 1944 r. została zabrana do kopania okopów – 15 km za Wisłą. Lekcje wówczas odbywały się tylko w niedzielę. W listopadzie tego roku zachorowała i skierowano ją do szpitala. Po dwutygodniowym pobycie w nim została zwolniona do domu i wróciła do codziennych zajęć na tajnych kompletach.

Po wyzwoleniu Włocławka już 25 I 1945 r. podjęła pracę w charakterze nauczycielki w szkole powszechnej Zgromadzenia ss. Urszulanek „ Oświata i Wychowanie” przy pl. Kopernika. Po jej likwidacji w 1951 r. pracowała jako starsza księgowa w Wydziale Finansowym Prezydium MRN do dnia 31 V 1962 r., to jest do przejścia na emeryturę.

W okresie pracy zawodowej należała do: Związku Pracowników Państwowych i Społecznych (przed wojną) oraz ZNP, PCK i ZBoWiD. Była odznaczona m. in. Złotą Odznaką ZNP i Odznaką za Tajne Nauczanie.

M. Biesiada zmarła 23 XII 1998 r. i została pochowana na miejscowym cmentarzu komunalnym we Włocławku.

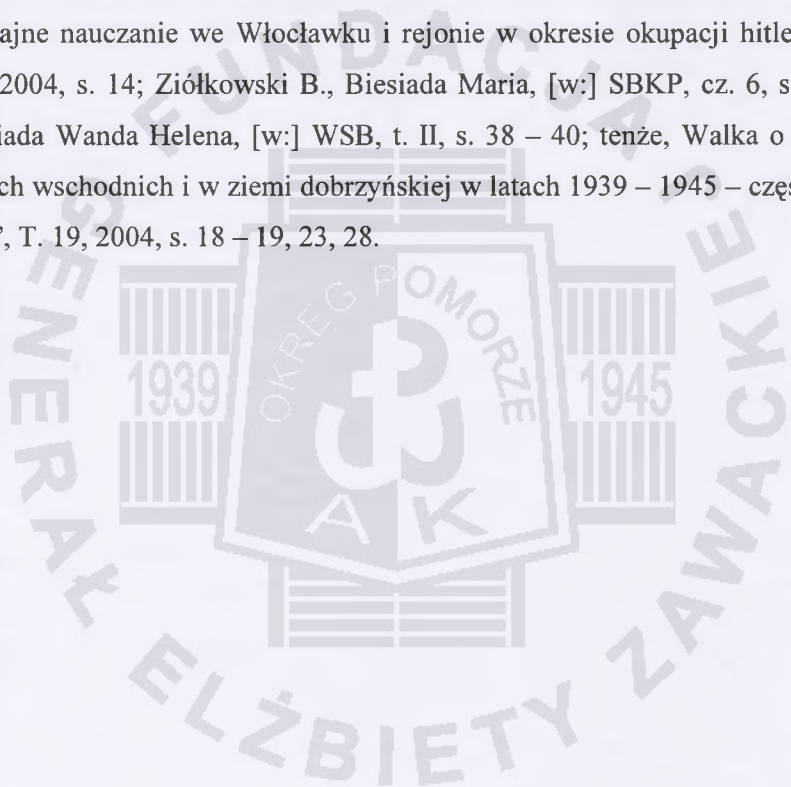
W 1925 r. zawarła związek małżeński z Józefem Biesiadą (1897 – 1940) nauczycielem i wychowawcą internatu w Gimnazjum im. ks. Jana Długosza, który po aresztowaniu przez gestapo został 28 X 1939 r. wywieziony do obozu Rudau II w pow. Samland koło Królewca. Tak jak inni nauczyciele został tam zamordowany w końcu grudnia 1939 r. lub na początku stycznia 1940 r. Mieli dwie córki: Marię Teresę (ur. 1927 r.) z męża Bromirska, starszego inspektora w powiatowym, a następnie

wojewódzkim Wydziale Finansowym i Wandę Helenę (1930 – 1992), z męża Churską, nauczycielkę Liceum Ziemi Kujawskiej, a następnie Studium Nauczycielskiego w Wymyślinie (pow. lipnowski), działaczkę społeczną.

Archiwum; Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek, Insp. Wł., t. osob.: Biesiada M.; Archiwum Sądu Rejonowego we Włocławku, Akta Sądu Powiatowego , sygn. I NS 533/58; Archiwum Zakładowe Zarządu Oddziału ZNP we Włocławku, Kronika Koła Nauczycieli Tajnego Nauczania, s. 5, 29 – 31 – relacja nr 2 M. Biesiady, s. 32 – 34 – rel. nr 42 A. Wojdyło.

ZKRP i BWP Wł., nr ewid. 3730 (Biesiada M.), nr ewid. 13251 (Wojdyło A.); Archiwum rodzinne Marii Teresy i Zenona Bromirskich; Biesiada M. – relacje (w zbiorach autora); Małkowski Z., Słomski M., Tajne nauczanie we Włocławku i rejonie w okresie okupacji hitlerowskiej 1939 – 1945, Włocławek 2004, s. 14; Ziółkowski B., Biesiada Maria, [w:] SBKP, cz. 6, s. 39 – 40; tenże, Churska z d. Biesiada Wanda Helena, [w:] WSB, t. II, s. 38 – 40; tenże, Walka o polską oświatę i kulturę na Kujawach wschodnich i w ziemi dobrzyńskiej w latach 1939 – 1945 – część 1. Włocławek, „Zap. Kuj. Dobrz.”, T. 19, 2004, s. 18 – 19, 23, 28.

B. Ziółkowski

BIESIADA z d. SUDRAWSKA MARIA 114

(1902–1998), nauczycielka tajnego nauczania we Włocławku.

Urodziła się 10 V 1902 r. w Nasiegniewie, pow. Lipno, w rodzinie szlacheckiej Władysława Sudrawskiego h. Gozdawa i Władysławy z d. Klińskiej. W 1906 r. rodzina osiedliła się we Włocławku. Matka zmarła przedwcześnie w 1909 r. i wychowywaniem czwórki dzieci: Jana (1893–1961), Pauliny (1900–1965), Henryka (1908–1950) i Marii zajmował się ojciec, pracujący we Włocławku w charakterze kupca.

Maria Biesiada początkowo uczyła się prywatnie, a następnie w Gimnazjum Żeńskim Janiny Steimbokówny, w którym otrzymała świadectwo dojrzałości w 1921 r. Od tego roku pracowała zawodowo, początkowo jako nauczycielka w wyżej wymienionym gimnazjum, a od 1923 r. jako sekretarka z dodatkowymi funkcjami buchalterki i skarbniczki w Gimnazjum im. ks. Jana Długosza we Włocławku. W tym zakresie ukończyła w 1925 r. kursy handlo-

12 Włocławski słow. biograficzny, pod red. Stanisława Żunińskiego, Włocławek, 2005, t. 10

we i Szkołę Pisania na Maszynie J. Rożewskiego we Włocławku. W latach 1935–1939 pracowała we włocławskim urzędzie finansowym przy ul. Piekarskiej.

W okresie okupacji nadal pracowała, ale już w niemieckim urzędzie finansowym (Finanzamt). Po wysiedleniu z ul. Stodólnej krótko mieszkała przy ul. Litewskiej 1, a od października 1939 r. do końca okupacji przy ul. Koszarowej 6 m. 4. Nie znając losu męża, Józefa Biesiady, aresztowanego 24 XI 1939 r. podczas akcji gestapo wymierzonej w nauczycieli, podjęła wysiłki w celu odszukania miejsca jego osadzenia. Przerwała poszukiwania dopiero w kwietniu 1942 r. na wyraźne żądanie funkcjonariuszy ekspozytury gestapo we Włocławku. Od listopada 1939 r. zaangażowała się w różne formy walki cywilnej z okupantem. Od tego czasu do 19 I 1945 r. prowadziła, z niewielkimi przerwami, w swoim mieszkaniu zorganizowane tajne nauczanie. Stopniowo nauczaniem w zakresie szkoły powszechnej i dwóch klas gimnazjum objęła 14 uczniów, w tym dwie swoje córki, Marię Teresę i Wandę Helenę. Zorganizowane zostały trzy komplety, pierwszy objął uczniów kl. I–IV, drugi — kl. V–VII i trzeci — klasy gimnazjalne. Z każdą grupą odbywała lekcje 2–3 razy w tygodniu od godz. 16 do 20. Lekcje z kompletem w zakresie gimnazjum prowadzili również Helena Wodzicka (j. polski, historia, łacina, j. francuski) i nauczyciel Józef Lisiecki (matematyka) — uczący także pozostałe komplety. Obok nich M. Biesiada współpracowała również z s. Stanisławą Piecuch ze Zgromadzenia Zakonnego ss. Urszulanek (do 1941), z Anielą Wojdyło — uczącą na tajnych kompletach w Witoldowie i Klementynowie, gm. Brześć Kujawski, z uczącymi we Włocławku Elżbietą Złotopolską (po mężu Wieszczycka) i Elżbietą Rewolińską (z d. Kowalską), której komplet z powodu wycofania się z tajnego nauczania (z powodu choroby) przejęła ok. połowy 1943 r., oraz z organizatorką zorganizowanego tajnego nauczania na terenie miasta i powiatu Marią Woźnicką. Prawdopodobnie utrzymywała również kontakt z Regiłą Celiną Banaszak, u której lekcje z języka francuskiego pobierała córka Maria Teresa. Z nimi M. Biesiada wymieniała podręczniki, konsultowała się w sprawach programu, form pracy dydaktycznej i metod zabezpieczania kompletów przed gestapo. Od 1943 r. w prowadzeniu tajnego nauczania z najmłodszym kompletem włączyła swoją starszą córkę, Marię Teresę.

Zajęcia na tych kompletach nie ograniczały się tylko do nauki, ale była to również namiastka życia kulturalnego — organizowano przedstawienia, „Wieczory patriotyczne” (w rocznice wydarzeń historycznych) oraz jasełka, na które zapraszano rodziców dzieci (całość z zachowaniem maksimum bezpieczeństwa).

Od początku M. Biesiada opracowała własny system zabezpieczania lekcji. W czasie nauki córki jej na zmianę pełniły dyżur, obserwując czy ktoś obcy, zwłaszcza gestapowcy lub policjanci, nie zbliżają się do domu. W czasie częstych rewizji gestapowców w domach przy ul. Koszarowej natychmiast zwalniała komplet i opuszczała z córkami mieszkanie. W ukryciu, nieraz do późnej nocy, oczekiwała, aż minie niebezpieczeństwo.

Dom przy ul. Koszarowej należał do właściciela piekarni Jerzego Juliusza Ferdynanda Mohra, volksdeutscha, udzielającego pomocy Polakom, m.in. ukrywającego w specjalnym schowku nad piekarnią poszukiwanych przez gestapo. Gwarancją względnego bezpieczeństwa był panujący tu ruch klientów — przychodzenie dzieci na lekcje nie zwracało zbyt dużej uwagi. Dodatkowym zabezpieczeniem był udział wnuczek Mohra — Zofii i Wiesławy Brutkowskich oraz Marii Pachy — w tajnych lekcjach. Ich rodziny, mieszkające na parterze w tym samym domu, również czuwały nad bezpieczeństwem lekcji.

Maria Biesiada ponadto ukrywała w końcowym okresie wojny, przez ok. 1,5 roku, Aleksandra Latocha — nauczyciela zawodu w Gimnazjum Mechanicznym i byłego więźnia obozu Rudau, poszukiwanego przez gestapo. Brała również udział w organizowaniu pomocy dla rodzin aresztowanych Polaków, w tym m.in. dla chorej na gruźlicę Eleonory Lasińskiej i jej dwójki dzieci oraz dla żony aresztowanego nauczyciela — Dąbrowskiej, pozbawionej, z małym dzieckiem, środków do życia. Pomocą objęła także rodzinę Napiórkowskich (ojciec zamordowany w 1939 r.), przedwojennego pracownika urzędu finansowego. Do tej działalności zaangażowała również swoje córki.

We wrześniu 1944 r. została zabrana do kopania okopów — 15 km za Wisłą. Lekcje wówczas odbywały się tylko w niedziele. W listopadzie tego roku zachorowała i skierowano ją do szpitala; po dwutygodniowym leczeniu została zwolniona do domu i wróciła do codziennych zajęć na tajnych kompletach.

Po wyzwoleniu Włocławka już 25 I 1945 r. podjęła pracę w charakterze nauczycielki w szkole powszechnej Zgromadzenia ss. Urszulanek „Oświata i Wychowanie” przy pl. Kopernika. Po jej likwidacji w 1951 r. pracowała jako starsza księgową w Wydziale Finansowym Prezydium MRN do dnia 31 V 1962 r., to jest do przejścia na emeryturę.

W okresie pracy zawodowej należała do: Związku Pracowników Państwowych i Społecznych (przed wojną) oraz ZNP, PCK i ZBoWiD. Była odznaczona m.in. Złotą Odznaką ZNP i Odznaką za Tajne Nauczanie.

Maria Biesiada zmarła 23 XII 1998 r. i została pochowana na miejscowym cmentarzu komunalnym we Włocławku.

W 1925 r. zawarła związek małżeński z Józefem Biesiadą (1897–1940) nauczycielem i wychowawcą internatu w Gimnazjum im. ks. Jana Długosza, który po aresztowaniu przez gestapo został 28 X 1939 r. wywieziony do obozu Rudau II w pow. Samland koło Królewca. Tak jak inni nauczyciele został tam zamordowany w końcu grudnia 1939 r. lub na początku stycznia 1940 r. Mieli dwie córki: Marię Teresę (ur. 1927), po mężu Bromirską, starszego inspektora w powiatowym, a następnie wojewódzkim Wydziale Finansowym, i Wandę Helenę (1930–1992), po mężu Churską, nauczycielkę Liceum Ziemi Kujawskiej, a następnie Studium Nauczycielskiego w Wymyślinie (pow. lipnowski), działaczkę społeczną.

Arch. Sądu Rejonowego we Włocławku. Akta Sądu Powiatowego, sygn. I NS 533/58; Archiwum Zakładowe Zarządu Oddziału ZNP we Włocławku. Kronika Koła Nauczycieli Tajnego Nauczania, s. 5, 29–31 — relacja nr 2 M. Biesiady, s. 32–34 — rel. nr 42 A. Wojdyło; FAPAK, Insp. Wł., t. osob.: Biesiada M.; ZKRP i BWP Wł., nr ewid. 3730 (Biesiada M.), nr ewid. 13251 (Wojdyło A.); Arch. rodzinne Marii Teresy i Zenona Bromirskich; Biesiada M. — relacje (w zbiorach autora); — Małkowski Z., Słomski M., *Tajne nauczanie we Włocławku i rejonie w okresie okupacji hitlerowskiej 1939–1945*. Włocławek 2004, s. 14; Ziółkowski B., *Biesiada Maria*, [w:] SBKP, cz. 6, s. 39–40; tenże, *Churska z d. Biesiada Wanda Helena*, [w:] WSB, t. 2, s. 38–40; tenże, *Walka o polską oświatę i kulturę na Kujawach wschodnich i w ziemi dobrzyńskiej w latach 1939–1945 — część I*. Włocławek, „Zap. Kuj. Dobrz.”, 2004, t. 19, s. 18–19, 23, 28.

Bogdan Ziółkowski

Biesiada Maria z d. Sudrawska (1902–1998), nauczycielka tajnego nauczania we Włocławku.

Urodzona 10 V 1902 w Nasiegniewie pow. Lipno, w rodzinie Władysława Sudrawskiego, herbu Gozdawa, i Władysławy z d. Klińskiej. Od 1906 rodzina mieszkała we Włocławku. Po śmierci matki Marię i troje rodzeństwa wychowywał ojciec, pracujący we Włocławku w charakterze kupca. Początkowo uczyła się prywatnie, a następnie w Gimnazjum Janiny Steinbókwony, w którym otrzymała świadectwo dojrzałości w 1921. Tu podjęła pracę nauczycielki. Od 1923 pracowała jako sekretarka z dodatkowymi funkcjami buchalterki i skarbniczki w Gimnazjum im. ks. J. Długosza we Włocławku. W tym zakresie ukończyła kursy handlowe w 1925.

W latach 1935–1939 pracowała we włocławskim urzędzie finansowym. Należała do Związku Pracowników Państwowych i Społecznych.

W okresie okupacji zatrudniona w niemieckim urzędzie finansowym we Włocławku. Po wysiedleniu z ul. Stodólnej krótko mieszkała przy ul. Litewskiej 1, a od października 1939 do końca okupacji przy ul. Koszarowej 6 m. 4. Nie znając losu męża Józefa Biesiady, aresztowanego 24 X 1939 podczas akcji przeciw nauczycielom, podjęła wysiłki jego odszukania. Przerwała poszukiwania dopiero w 1942 na wyraźne żądanie funkcjonariuszy gestapo we Włocławku. Od listopada 1939 zaangażowana w różne formy walki cywilnej; także od tego czasu do 19 XI 1944 prowadziła w swoim mieszkaniu przy ul. Koszarowej 6 we Włocławku zorganizowane nauczanie w zakresie szkoły powszechnej. Lokal znajdował się w domu właściciela piekarni Mohra – volksdeutscha udzielającego pomocy Polakom, ukrywającego też poszukiwanych przez gestapo. Gwarancją względnego bezpieczeństwa był panujący tu ruch oraz udział córek Mohra (Pa-

Stos. bio graficzny konspiracji
pomorskiej 1939-1945, Tom 2004,
z. 6, s. 39-40

18

cho i Bratkowskiej) w tajnym nauczaniu. Komplet dla uczniów w wieku 12–16 lat liczyły po 14 osób. Jednorazowo w zajęciach uczestniczyło 4–6 uczniów. M.B. prowadziła komplet najmłodszych 2–3 razy w tygodniu, a starszych uczyli Józef Lisiecki (matematyka) i Helena Wodzicka (j. polski, historia, łacina, francuski w zakresie gimnazjum). Współpracowała z Anielą Wojdyło, Elżbietą Złotopolską (zam. Wieszczycka), Elżbietą Rewolińską (z d. Kowalską), której komplet przejęła ok. połowy 1943. Przypuszczalnie utrzymywała kontakty z Marią Woźnicką. Współpraca dotyczyła m.in. wymiany podręczników, konsultacji programu nauczania i form pracy dydaktycznej. Od 1943 do prowadzenia nauczania włączyła się Maria Teresa Biesiada (córka). M.B. przez półtora roku ukrywała M. Latacha (nauczyciela) oraz organizowała pomoc rodzinom aresztowanych, m.in. E. Lasińskiej i Dąbrowskiej, matek kilkorga dzieci. Pomocą objęła też rodzinę Napiórkowskiego, przedwojennego pracownika urzędu finansowego; rodzinie tej pomagali także polscy pracownicy niemieckiego urzędu finansowego. Do działalności charytatywnej zaangażowała Marię T. Biesiadę i Wandę Biesiadę. We wrześniu 1944 przymusowo zabrana do kopania okopów, 19 XI tr. została przewieziona do szpitala. Choroba nie pozwoliła jej na kontynuację tajnego nauczania.

Dnia 25 I 1945 podjęła pracę nauczycielki w Szkole Powszechnej Zgromadzenia ss. Urszulanek „Oświata i Wychowanie” przy pl. Kopernika we Włocławku. Po jej likwidacji w 1951, do czasu przejścia na emeryturę 31 V 1962, była starszą księgową w Wydziale Finansowym Prezydium Miejskiej Rady Narodowej we Włocławku. Działała w ZNP, PCK i ZBoWiD. Zmarła 23 XII 1998 i została pochowana na cmentarzu komunalnym we Włocławku.

Odnaczona m.in. Złotą Odznaką ZNP.

W 1925 zawarła związek małżeński z Józefem Biesiadą; dzieci urodzone z tego związku: Maria Teresa zam. Bromirska (ur. 1927), starszy inspektor w powiatowym i wojewódzkim wydziale finansowym; Wanda zam. Churska (ur. 1930), nauczycielka Liceum Ziemi Kujawskiej, a następnie szkół pomaturalnych we Włocławku i Skępem.

Biesiada Józef (mąż), nauczyciel i wychowawca internatu w Gimn. im. ks. J. Długosza, aresztowany 24 X 1939 i cztery dni później wywieziony do obozu Rudau II k. Królewca. Zamordowany tam wraz z innymi nauczycielami w końcu grudnia 1939 lub na początku stycznia 1940.

ASRWł., Akta Sądu Powiatowego, sygn. INS 533/58; ZKRPiBWP Włocławek, nr ewid. 3730 (Biesiada M., Wojdyło A., (13251); Archiwum rodzinne Bromirskich Z. i M.; Biesiada M. – relacje w zbiorach autora; Krajewski M., *Kujawy wschodnie i ziemia dobrzyńska w latach okupacji hitlerowskiej (1939–1945)*, Włocławek 2002, s. 61; *Szkoła im. ks. Jana Długosza we Włocławku oraz dzieje jej uczniów i profesorów w latach 1939–1949*, cz. 2, opr. zbiorowe pod red. J. Odrowąż-Pieniążka, Warszawa 1996, s. 191, 195; Sziling J., *Z dziejów Włocławka w okresie okupacji hitlerowskiej*, w: *Włocławek. Dzieje miasta*, pod red. J. Staszewskiego, Włocławek 2001, s. 387–392.

Bogdan Ziółkowski

II/1. Materiały dotyczące rodziny: Biesiada
Maria

1. Informacja Marii Biesiady o losach męża spisane na podst. dokumentów, rękop. kserokop. k. 1 s. 1-2
2. Kserokopia „odpisu skróconego aktu metryczstwa” Józefa Biesiady z 14.03.1951r., k. 1 s. 3
3. Pismo z 23.03.1940r. z Wrocławia do M. Biesiady w sprawie męża Józefa, kserokop. oryg. w j. niem. k. 1 s. 4-5
4. Informacja z obozu konc. Mauthausen z 28.08.1940r. w sprawie poszukiwania przez M. Biesiadę męża Józefa (zob. str. 1-2), kserokop. oryg. w j. niem. k. 1 s. 6
5. „Wyciąg aktu urodzenia” Józefa Biesiady z 15.03.1951r., kserokop. oryg. k. 1 s. 7
6. Wezwanie Sądu Powiat. we Wrocławiu na przesłuchanie dn. 16.06.1958r. w sprawie zgonu męża, kserokop. oryg. k. 1 s. 8
7. Kserokop. „odpisu skróconego aktu zgonu” Józefa Biesiady k. 1 s. 9
8. Strona „Arbeitsbuch” (kniżki pracy) Teresy Biesiady (wzrost Józefa i Marii), oryg. kserokop. k. 1 s. 10

2.
Dn. 8. II. 85r. ^V Była Pani z Urzędu Spraw Krim. w/m. Wydział Kryminal.
Tam otrzymała pismo z tego Urzędu w Białymstoku
zapytaniem - o wyjazd u mnie w sprawie
Józef - Biesiady - przebywającego w ^{Stalag I-A} Buszek/Królewek
Okoliczności aresztowania, wypisat z obozu
czy inni porwótcici - z kim przebywał - jakie
były warunki -

24. II. 83 ^V Polski czerwony krąg w/wa - Łanga Główny

2.
Nr B 324.
65/47

" Biesiada Józef ur. 30.3.1897 Łagle, numerul,
cyril - w 1939r. dostał się do niemieckiej
i przebywał w Stalagu I-A, numer jenieca 49079. -

Podstawa: L. dx. str. P.G.K. 23002

Dalszych losów mój wymienionego nie zdołał się mi
ustalić.

Kierownik Biura
Informacji i Poszukiwań

/mgr. A. Szydłowska/

M. p.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Województwo Łódzkie

Powiat -

URZĄD STANU CYWILNEGO

Włocławek - miasto

Nr 111, 1925

Par. Św. Jana

Odpis skrócony aktu małżeństwa

Zaświadczam, że Józef Biesiada, nauczyciel gimnazjum
(imię i nazwisko) (zawód)
zamieszkały w Włocławku urodzony dnia _____
_____ roku w Czaplach, lat 28 maja
i Maria Sudramka, szkołarka gimnazjum
(imię i nazwisko) (nazwisko rodowe) (zawód)
zamieszkała w Włocławku urodzona dnia _____
_____ roku w Nasiejmowie, lat 23 maja
zawarli związek małżeński w dniu nieodmego lipca
tysiąc dwieście dwudziestego piątego 1925 roku
w Włocławku
Ojciec męża Jan Biesiada zam. w nie ije
Matka męża Marianna z Biełobokich zam. w nie ije
Ojciec żony Władysław Sudramka zam. w _____
Matka żony Władysław Kłębowski zam. w nie ije
_____ dnia 14.3. 1925 r.

Urządnik Stanu Cywilnego:
M. Kulczyński

Wzór Nr M 13. Gospod. Zrzeszenie Sam Teryt. Warszawa, Dobry Zak. Zam. 108/c.
P.L.Z.O. 10 w Piotrkowie 224 - 200.000

Reichsautobahnen

Oberste Bauleitung Königsberg (Pr)

R 3 H Sob Piarb/OBR

Es wird gebeten, in der Antwort Tag und Zeichen dieses Schreibens anzugeben

Fernruf: Königsberg (Pr) 46321 und 46331
Hauptkasse der Reichsbahndirektion Königsberg (Pr)
Reichsbankgirokonto
Postfach Königsberg (Pr) 1601

Betr.: Auskunft.

Ihr Schreiben vom 27.1.1940 an den Herrn Generalinspektor für das deutsche Strassenwesen, Berlin wurde am 16.2.1940 der Geheimen Staatspolizei, Staatspolizeileitstelle Königsberg (Pr) zur Erledigung weitergeleitet. Eine Auskunft über den Verbleib Ihres Ehemannes können wir Ihnen nicht geben, da nach Einstellung der Bauarbeiten sämtl. poln. Zivilinternierten abtransportiert wurden.

Es

Königsberg (Pr), den ^{Luty} 23. Februar 1940
Kaiserstraße 49

An

Frau Maria Biesiada

Leslau - Wloclawek

=====

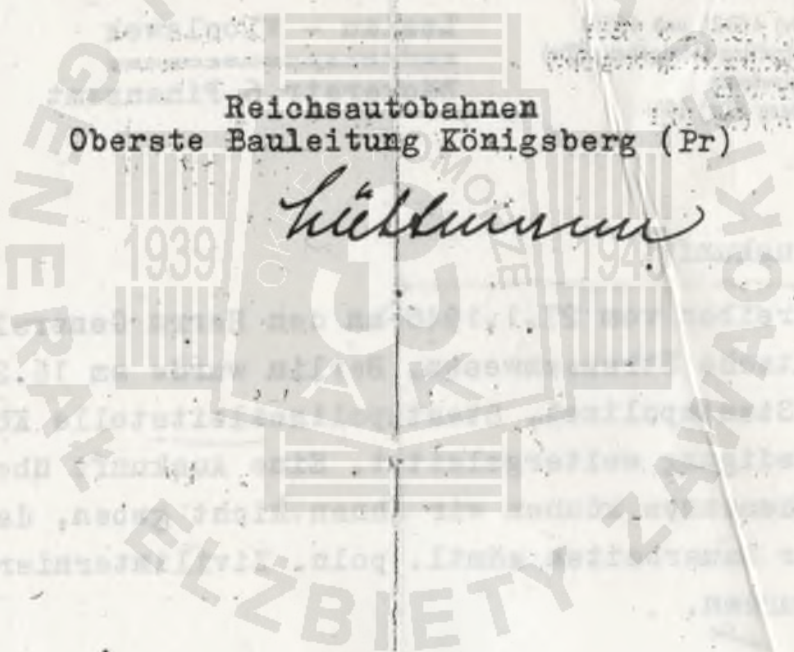
Bäckerstr.6-Finanzamt

Es ist anzunehmen, dass die Geheime Staatspolizei
Königsberg (Pr) Ihnen in Bälde nähere Mitteilungen
macht.

Reichsautobahnen
Oberste Bauleitung Königsberg (Pr)

Hülsmann

Hülsmann

Konzentrationslager Mauthausen,
Kommandantur.

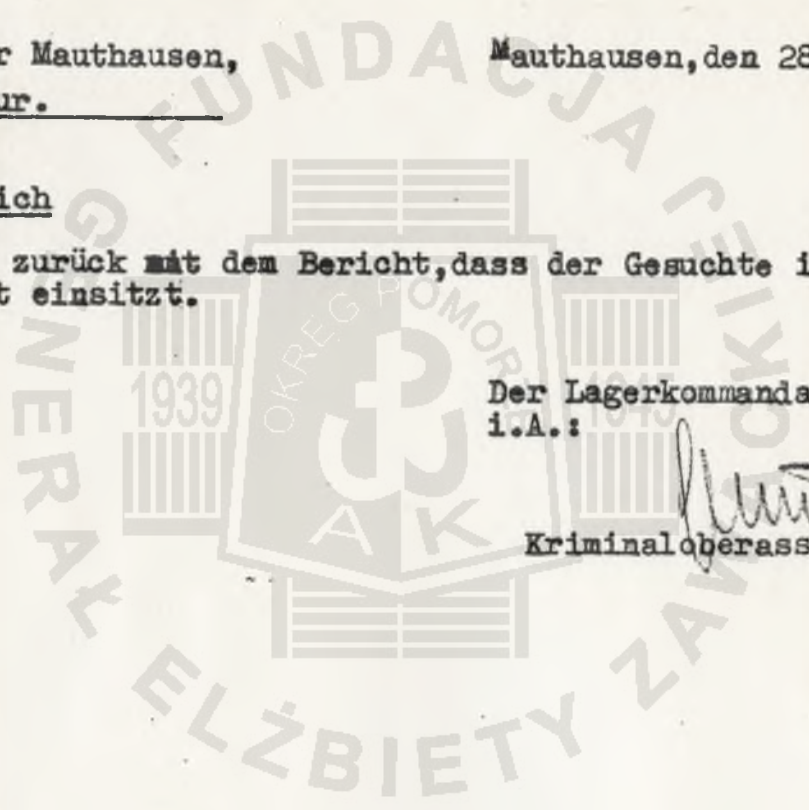
Mauthausen
Mauthausen, den 28. August 1940.

Urschriftlich

mit Anlage zurück mit dem Bericht, dass der Gesuchte im hiesigen Lager nicht einsitzt.

Der Lagerkommandant K.L.M.
i.A.:

[Signature]
Kriminaloberassistent.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Województwo Bydgoskie
Powiat Włocławski

URZĄD STANU CYWILNEGO
Lubien - miasto

Nr 49 / 1897

Do ewidencji - wolne od opłaty skarbowej.

WYCIĄG AKTU URODZENIA

Zaświadczam, że Józef Biesiada
syn - córka Jana i Marianny z Przybylskich
(imiona) (imiona)
urodził się w Czaplech gminy Lubien
dnia 3 marca

w siemset czterdziestym siódmym roku 1897 roku
Lubien, dnia 25 marca 1951.

Urzędnik Stanu Cywilnego [Signature]
(zob. A. 1022/1951)

Wzór M. 7. CD.A.P. Warszawa, Dobra 28 Zam. K.D.R.N. rej. 173.
W. Z. G. 18 - 2.000.000 - zam. Nr 91 2. 51 - 19 K-2-10018

SĄD POWIATOWY
w Włocławku
I Wydział Cywilny

Ob. _____

Nr _____
(Oznaczenie sądu)

w Włocławku

ul. _____

grom. _____

Termin dnia 16 CZER 1958

Dnia _____ 1958 r.
Sygn. akt _____

Miejsce
na pieczęć

W odpowiedzi należy podać
datę i sygn. akt.

WEZWANIE świadka
biegłego

Sąd Wojewódzki
Powiatowy wzywa Obywatela(kę) aby w dniu 16 CZER 1958 r.
o godz. _____ stawil(a) się w tym sądzie w sali Nr _____ gdzie będzie przesłuchany(a)
w charakterze świadka
biegłego w sprawie _____
przeciwko _____

C. wezw. 5
M. S. Wezwanie świadka biegłego

Sekretarz Sądu:

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo bydgoskie Powiat Włocławek-miasto

URZĄD STANU CYWILNEGO w e W ł o c ł a w k u

Odpis skrócony aktu zgonu

I. DANE DOTYCZĄCE OSOBY ZMARLEJ:

- 1. Nazwisko B I E S I A D A -----
- 2. Imię (imiona) J O Z E F -----
- 3. Stan cywilny -----
- 4. Data urodzenia 3 marzec 1897 rok -----
- 5. Miejsce urodzenia C z a p l e - powiat Włocławek - -----
- 6. Miejsce zamieszkania Włocławek -----

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZGONU:

- 1. Data dziewiąty maj tysiąc dziewięćset czter-----
dziesiąty szósty- /9.5.1946/- -----
- 2. Miejsce -----

III. DANE DOTYCZĄCE MALŻONKA OSOBY ZMARLEJ:

- 1. Nazwisko B i e s i a d a z domu Sudrawska ----
- 2. Imię M a r i a -----

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW OSOBY ZMARLEJ:

	Ojciec	Matka
1. Nazwisko	Biesiada -----	Przybylska -----
2. Imię	Jan -----	Marianna -----

Poświadczam się zgodność powyższego odpisu

z aktami aktu zgonu Nr 706/1958

z dnia 21 grudnia - 1972 r.

KIEROWNIK
Urzędu Stanu Cywilnego

Łudowy Koczalski

MSW-M-15 - Zam. Nr 783/PWF
714-TDA-13.3.71 - 800.000 - p

Arbeitsbuch

(Gesetz vom 26. Februar 1935, RGBl. I S. 311)

Nr. 456 52657

Teresa Biesiada

(Vor- und Zuname, bei Frauen auch Geburtsname)

NAME: Biesiada, Teresa
 WEHRENUMMER:

Teresa Biesiada
 (Eigenhändige Unterschrift des Inhabers)

Eintragungen der Unternehmer

Nummernfolge (links) beachten

1	2	3
Name und Sitz des Betriebes (Unternehmers) (Firmenstempel)	Art des Betriebes oder der Betriebsabteilung	Tag des Beginns der Beschäftigung
Finanzamt Leslau	Buchhaltung	14.12.42
		11.1.43
		28.7.43
APOTHEKE am Adolf-Hitler-Platz LES LAU Verw. Prov. H. Winteler Poststr. 126		16.10.43

4	5	6
Art der Beschäftigung (möglichst genau angeben)	Tag der Beendigung der Beschäftigung	Unterschrift des Unternehmers
Schreibhilfe	9.1.43	Finanzamt Leslau Im Auftrag Maul
Platzanwieserin	27.7.43	Ernst Fischer
Platzanwieserin	2.8.43	Ernst Fischer
Hilfskraft	20.7.43	

IV / Korespondencja w sprawie emerytury: Biesiada

1. Maria

1. Pismo Zar. Obr. z Bołd i D w
Bydgoszcz w sprawie podwyższenia
renty wyjątkowej (odp. na Jh. 12. 1974),
kserokop. oryg.

k. 1 s. 1

2. Zasiadanie ZUS o wysokości emerytu-
ry M. Biesiady w obr. 1.01. 1976 - 1980 r.,
kserokop. oryg.

k. 2 s. 2-3

Związek Polaków w Wielkiej Brytanii
Stowarzyszenie Kombatantów i Osób
Zarząd Okręgu
Bydgoszcz, Al. 1-go Maja nr 48
Telefon 221-25 i 210-50
kod 85-006

208-568/Soc/75

10. 03.

5

16427

Kolożanka
Maria Biesiada
ul. Jagiellońska 17/7 II p.
87-800 WŁOCŁAWEK

Uprzejmie zawiadamiamy, że wniosek Kol. z dnia 24.12.1974. o podwyższenie renty wyjątkowej nie odpowiada warunkom określonym w wytycznych do zarządzenia nr 7 Ministra d/s. Kombatantów z dnia 23 lipca 1974 r., wobec czego Okręgowa Komisja Socjalno-Bytowa zaopiniowała go negatywnie, a Prezydium Zarządu Okręgu wydało decyzję odmowną.

U z a s a d n i e n i e

Pobierana przez Koleżankę emerytura w wysokości 1.298,- zł została z dniem 1.01.1975 r. podwyższona do kwoty 1.378,- zł i będzie nadal wzrastać do kwoty 1.423,- zł w roku 1980.

W myśl postanowień pkt 15. na wstępie powołanego zarządzenia Ministra d/s. Kombatantów dalsza podwyżka może nastąpić dopiero po upływie dwóch lat od ostatniej podwyżki.

Od niniejszej decyzji służy Kol. prawo odwołania do Zarządu Głównego ZBo iD w Warszawie za pośrednictwem Zarządu Okręgu ZBo iD w Bydgoszczy.

Za ZARZĄD

JW/JS.

Do wiadomości:

Zarząd Oddz. ZBo iD
Włocławek

9

1953 - 958/74

21. 02. 5

nr. seryjny: 10127

ZKŁAD OBIEKTÓW KRAJOWYCH

- Wydział Wzrostu i Rozwoju -

ul. Długa 10, 00-000 Warszawa

05-050 0-0000

Uprzejmie prosimy o informację o zmianach wysokości pobiera
od dnia 1.1.1975r. emerytura, oraz o jej ujęciu w kosztach życia
na emerytura odpowiadając do dnia 1.1.1980 r.:

nr. renty : 189219/30

ob. Maria BIEZIADA, Wrocław, ul. Jagiellońska 17 m.7.

[Handwritten signature]

Wzrost: 170 cm Ciężar ciała: 65 kg

Wzrost: 170 cm Ciężar ciała: 65 kg

Wzrost: 170 cm Ciężar ciała: 65 kg

Wzrost: 170 cm Ciężar ciała: 65 kg

Dnia 26. 2. 1980 r. 33/11/80 208-568

ZASWIADCZENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy stwierdza, że 74

Ob. Bogusława Włoczyńska 01.10.1917

zamieszkała w ul. Jagiellońskiej 97/7 84-100 Międzywózek

pobiera emeryturę-rentę z KNOU od 1978 do 20.12.79

od 1.1.76 - 1980 roku z KNOU od 14.3.80

Zaświadczenie niniejsze wydaje się w celu przedstawienia

L. B. H. D.

Podpis

ZUS Rw-31 zlec. Nr 245/PWH/Lz/CWD
PZG w Pabianicach, ul. P. Skargi 40; zam. 236-73, nakł. 75 000 szt.

02.03
10.03
11.03
12.03
13.03
14.03
15.03
16.03
17.03
18.03
19.03
20.03
21.03
22.03
23.03
24.03
25.03
26.03
27.03
28.03
29.03
30.03
31.03

T. R: 813/2042 Pom -

Włocławek

Biesiada Maria

✓ Karty informacyjne

lc. 5

Biesiada Maria

Włodawa¹
taj. nazw.

zob. art. B. Ziobkowski,
Zapiski kujawsko-dobrzyń-
skie, t. 19, s. 17... (bibl. JABAK)

48 $\frac{1}{2}$. IX '06

Stoczek
taj. naukowe

Marie Biesada

Współpracowała z Józefem Lisieckim,
Heleną Wodrichą, Anną Wojdytą, Elżbietą
Penkowską (z domu Kowalską), Elżbietą
Złotopolską (z mężem Wieszczycką) i prawdopodobnie
z Marią Koźmiczną

zob. art. B. Ziethonshi, Zapiski kufarsko-dobryńskie,
t. 19, Stoczek, 2004, s. 17

M.D. III 2009

Włocławek
taj. naukowe 3

Marie Biesiada

prowadziła tajne komplety

zob. art. B. Ziółkowskiej, Zapiski historyczne -
dobryńskie, t. 19, Włocławek, 2004, s. 18

H.D. III 2009

Biesiada Małwa

inspekt. 4
Wrocław

Prowadziła tajne komplety we Wrocławiu.

zob. Społeczeństwo Pomorskie w latach
okupacji niemieckiej 1939-1945, s. 163-64
Toruń 2004

Biesiada Maria

Wrocław, 5
taj. n.

zob. Ziobkowski B., Polska
Podziemna..., Wrocław
2008, s. 103, 334, passim.

Mr. IX '14

Biesiada Maria

